

Роман Варшевски, Гжегож Рибински

ВИЛКАКОРА СРЕЩУ РАКА

Медицински консултанти:
Д-р Дариуш Перковски
Д-р Марек Прусаковски

© Роман Варшевски, Гжегож Рибински, автори
© Даниела Сорочинска, превод
© Андийски Медицински Център България ООД

Roman Warszawski, Grzegorz Rybiński
Vilcacora leczy raka, 1999 r.
Bóg nam zesłał vilcacorę, 1999 r.

Автори
Роман Варшевски, Гжегож Рибински

Превод
Даниела Сорочинска

Редактор
Тодор Михайлов

Коректор
Соня Петрова

Компютърен дизайн
Стефан Димитров

Цветни снимки
Роман Варшевски
Гжегож Рибински

Проект на корицата
Дариуш Шмид

Снимка на корицата
Ренцо Учели

ISBN 954-91120-1-2

Съдържание

Отзив.....	5
***	7
“Краката ми омекнаха...”	9
“Най-добрият лекар е организмът”	13
Свят, възврънат за света.....	17
В царството на растенията	23
Тайните на пирите и мачикенгите	29
Да успеем преди потопа	39
Диета при злокачествени заболявания	39
Значение на витамините	43
Когато умира шаман...	47
От изумление потъркала очи	53
Гений сред растенията	59
Да излекувам папата, да изцеря Елцин.....	67
“Бог ни е изпратил вилкакора” откъси	71
Вместо встъпление	73
Дори и в най-смелите си мечти	77
Керос – хора, които не умират	79
Перуанската виагра.....	89
Растението, което подобрява настроението	93
Да живееш или да умреш	95
Анкета.....	101
Приложение	

ОТЗИВ

Д-р Илияна Янева – Балабанска, к.м.н.,
главен експерт в отдел “Етномедицина” – НЦОЗ

Книгата на Роман Варшевски и Гжегож Рибински – “Вилкакора срещу рака” е посветена на тема, чиято значимост е обществена и научна – традиции, съвременни фармакологични и клинични проучвания, възможности за приложението при онкоболни на лечебни растения от Андите и Амазония, използвани от наследниците на древните инки.

Екип от лекари и авторите на книгата участват в състава на полска експедиция, посетила районите на Амазонка. Те си служат с изследователски инструментариум, адекватен на описваното явление – лични наблюдения; интервю – с местни лекари, прилагачи билколечение с андийски растения и с хора, “излекувани по чудо от рак”, “изтръгнати от обятията на смърта”; цитиране – на резултати от клиничните прегледи на лекари, авторитети в областта на андийската фитотерапия, на резултати от лабораторни изследвания и други.

Книгата е интересна с това, че съчетава описание на бита и традициите на съвременните племена, населяващи Перу – мачикенги, пири, ашанинки, керос..., с познанията им за лечебните растения – вилкакора, манаюпа, пасучака, асмачилка. Вплетени са митове, като отражение на “свещения опит” и резултати от съвременни научни изследвания – легендата на ашанинките за откриване на вилкакора и установения ѝ фитохимичен състав.

Ключова фигура в романа представлява отец Едмунд Шелига – почти вековен полски мисионер. Живеещ от седемдесет години в Перу, той е успял да спечели доверието на перуанските индианци, които са го посветили в “тайните” на андийските и амазонските лечебни растения. Самият той има голяма заслуга за научното изследване на андийските билки – още през 60-те години на миналия век ги изпраща за фитохимично и фармакологично охарактеризиране в известни европейски лаборатории.

Въпреки че в книгата са описани различни андийски лечебни растения, главно място заема вилкакора (*Uncaria tomentosa*) – “свещената лиана на индианците”.

Освен фармакогностичния анализ на вилкакора са презентирани фармакологичните ѝ ефекти и показанията за прилагането ѝ в клиничната практика.

Вилкакора е представена като “панацеята на перуанските индианци”, но може би най-значимото ѝ качество е, че тя “намалява риска от метастази”, “елиминира страничните ефекти на химио- и лъчетерапията”, “в някои случаи води до обратно развитие на туморите” – извадки от цитирани в книгата мнения на лекари онколози, базирани на резултати от лабораторни изследвания и клинични прегледи на пациенти. Описана е подробно и диетата, която трябва да се спазва, при лечение се с андийски билки.

“Вилкакора срещу рака” е научно-популярно четиво, интересно както за обикновения читател, така и за специалиста.

- Не вярвам – казах.

Седяхме в ниски, удобни кресла в кабинета на посланика Войчех Томашевски. Над масата се носеше топлият аромат на прясно приготвено кафе, а през открития прозорец до нас достигаше заглушената от щорите глъчка на една от най-красивите алеи в Лима – Авенида Салавери, но въпреки това аз не чувах този шум. В ушите ми звучеше това, което преди малко каза посланикът.

- Не вярвам – повторих аз, като че ли с още по-голяма сигурност от преди малко.

- Отначало аз също не вярвах – посланикът се замисли. – Но фактите са еднозначни. **Отец Едмунд Шелига, полски мисионер, живеещ от дълги години в Перу, тук в Лима, успешно лекува СПИН! А с рака, дори в най-лошите случаи, се справя по-добре от много известни онколози на света!**

Поднесоха ни по още едно кафе и пълен поднос с вкусни бисквити.

- Ако е така, както казвате, защо още никой не знае за това? Защо този човек не е обявен за народен герой, светец, а той самият не е известен в цял свят?

За момент настана тишина. Посланикът се усмихна, побутна чинията с перуански сладкиши, които – всяка страна с обичая си – неочаквано се оказаха ... леко солени.

- И аз съм си задавал същите въпроси. Но след годините, които съм прекарал в Перу, вече разбирам. Познавам отец Шелига и знам как работи. Той не търси известност. Предпочита да остане далеч от шумотевицата на съвременното, отколкото в светлината на прожекторите, смятайки, че по този начин може да бъде по-полезен на болните. Освен това, моля не забравяйте, че е монах. А Перу

е държава, която наистина се намира встрани от света, от която докъдето и да било – е много, и то много далеч. Едновременно с това Перу е необикновена страна, потенциално много богата, в която може да се случи всичко или поне почти всичко. Отец Шелига и неговото дело са най-добрият пример за това. Той лекува смъртоносни болести. **Лекува ефикасно. Кой знае, въпреки че няма лекарска диплома, дали не е един от най-добрите лекари на света...**

“КРАКАТА МИ ОМЕКНАХА...”

Август 1998 г. В Перу съм за пети път. Заедно с група изследователи долетях от Полша в Лима, за да водя експедиция до тайнственото плато Маркауаси. Там се намират гигантски каменни скулптури, неизследвани до този момент, които биха могли да бъдат доказателство за съществуването на напълно неизвестна цивилизация. Както обикновено при започване на такова начинание, когато експедицията се отправя към безлюдни и трудно достъпни места, за всичко трябва да бъде уведомявано полското посолство в съответната страна. Това е за всеки случай. Например, ако неочаквано се наложи помощ или интервенция на местните власти. Именно поради тази причина изпратих предизвестие за нашето пристигане на посланика Войчех Томашевски.

- Щом пристигнете в Перу, свържете се с мен – чух в слушалката. – Това е номерът на мобилния ми телефон...

Тъкмо затова съм тук. Посланикът ни чакаше и само след няколко минути разговор стана ясно, че срещата ни не е само от учтивост. Нашият домакин се оказа направо безценна съкровищница на познания на тема Перу.

След кратка разходка в градината и посещение в библиотеката влязохме в просторен кабинет, където обясних какви планове имаме за близките четири седмици.

- Маркауаси и разплитането на загадката – дали каменните колоси от платото са скулптури или са само творения на ерозията – това, разбира се, е приоритет – казах. – Но след това със сигурност ще имаме още няколко дни на разположение в Лима. Господин посланик, с кого, според Вас, би трябвало да се срещнем?

- Относно резултатите от вашите наблюдения и изследвания би било добре да се консултирате с професор Кшищоф Маковски, археолог от Папския католически университет, със сигурност си струва да поговорите и с професор Мария Розтворовска, историк от Перуанския научен институт – препоръча той. – Те са полски учени, които от години работят и живеят в Перу. Що се отнася до Маркауаси, то със сигурност ще имат какво да Ви разкажат.

След кратко замисляне посланикът добави:

- Има още един човек, с когото трябва непременно да се срещнете – отец Едмунд Шелига.

- С кого?

- Едмунд Шелига. Той е францисканец, полски монах – мисионер, който от 69 години живее и работи в Перу...

- От шейсет и колко?

- От шейсет и девет. **Отец Шелига сега е на 89 години.**

По време на своя необикновен и колоритен живот е пребивавал дълго сред индианците от горна Амазония и от тях се е научил на удивителни методи на лечение. Той познава всички тайни на амазонската медицина на индианците. Благодарение на това знание в продължение на няколко десетилетия, той успява да излекува повече от тридесет хиляди души от различни заболявания. Искате ли да Ви свържа с него?

- Непременно!

- Това би било възможно при условие, че отец Шелига не се е отправил някъде навътре в джунглата, защото точно сега, през август, е най-подходящото време за това...

Ето по този начин разбрах за съществуването на отец Едмунд Шелига.

Няколко седмици по-късно, вече след завръщането ни в Лима от платото Маркауаси, се срещнах за пръв път с отца.

Ден преди това, информирайки ме за уговорената среща, посланик Томашевски добави:

- Господине, ще имате сензационен материал за своите читатели. **Шелига е човек – легенда. Той е наистина невероятен. Истински християнски мъдрец...**

“НАЙ-ДОБРИЯТ ЛЕКАР Е ОРГАНИЗМЪТ”

- Отче, как стоят нещата с рака? – попитах нетърпеливо, почти от прага.

Кабинетът беше неголям, аскетичен. Бюро, рафт с книги, две кресла, малка лекарска кушетка и ... нищо повече. Може би само това, че навсякъде имаше много зеленина.

- Добре дошли! - отецът енергично стана от стола. – Каква изненада! Колко ми е приятно! В Лима не всеки ден се случва да говоря на полски!

Беше слаб. Но това не бе старческа слабост. На око би могло да му се даде около шейсет, не повече. Острите черти на лицето му, увенчани с гъсти вежди, образуваха хармонична цялост. Но, без съмнение, в това лице най-важни бяха очите. Светли, топли и бързи, с постоянно жарещи, проникателни пламъчета. “Това са очи на мъдрец” – мина ми през ума. Ако не беше бялата якичка, никога не бих отгатнал, че пред мен стои монах.

Честно казано, малко се страхувах от тази среща. Страхувах се, че ще ме вземат за натрапник, че ще наруша програмата за деня или че просто ще преча. След всичко, което вече бях чул за отца, не крия, че се опасявах да не се разочаровам от проповеднически тон... В един момент дори ми мина през ума, че вероятно би било по-добре да не конфронтирам тази легенда с действителността, че би било по-добре да напусна Перу, без да се срещнем, оставайки с надеждата, че някой като него съществува, работи и дарява с помощ болните...

Сега изведнъж разбрах, че не легендата надвишава действителността, а точно обратното. Добре стана, че съм тук.

- Как стоят нещата с рака? – върна се към моя въпрос. – Хм, смятам, че все по-добре. Знаем за него все повече, познаваме все повече растения, които побеждават тази болест. Ракът е необикновено сложен проблем. Известно е, че за него няма едно единствено ефикасно лекарство. Така ще бъде дотогава, докато науката не даде отговор защо се образува. Все пак няма съмнение, че резултатите от нашето билколечение са все по-добри.

Скъпи преподобни отче!

Благодаря Ви много за оказаната ми помощ и за надеждата, която ми дадохте. Благодаря Ви също за смесите, които са много горчиви и не много вкусни, но които, въпреки това пия, както ми препоръчахте – по три пъти на ден. Изпълнявам всичко, защото се чувствам все по-добре. Подобрение почувствах още след първия месец. След две седмици ще си правя контролни изследвания и много ми е интересно какво ще покажат. Оптимистка съм, защото забелязвам, че подутината на черния дроб намалява, което със сигурност означава, че туморът изчезва. Дано да е така! Преподобни отче, много се надявам да е така! Още веднъж много благодаря! Сърдечно Ви поздравявам и Ви желая всички Божии благоволения...

Спомних си такъв случай:

Веднъж, преди да започне дъждовният период, прекарах няколко дни в амазонската джунгла в близост до Икитос. За един ден трябваше да премина брода на малката рекичка Рио Негро, а след това, мокър до кости, да се провирам през гъсталаците. Вечерта ме застигна обилен, много студен порой. Ношта прекарах на хамак, под открито небе, покрит само с мрежа против москити. До сутринта започнаха да ме побиват все по-често силни тръпки. “Простудих се” – помислих си на разсъмване и по време на закуската, приготвена на огнището, реших непременно да взема и някакъв антибиотик от подръчната ми аптечка.

- Не прави това – каза моят индиански водач Фернандо. – Боли те гърло ли? – безпогрешно отгатна той. – Почакай, сега ще ти донеса нещо!

Изчезна за няколко минути в гъсталаците. Чу се чупене на клони, а след това, като че ли енергично стъргане на кора с острие на мачете. След малко Фернандо беше вече при мен. Носеше в дланта си стрит ръждив прах, който след това размеси в преварената вода. Каза ми веднага да изпия това “нещо”.

Микстурата беше горчива и намирисваше на чесън.

- Какво беше това? – попитах, като продължавах да се мръщя.

- Това е прах от кората на дървото **анури** – чух. – Горски антибиотик. Болката в гърлото трябва да мине до вечерта. Ако ли не – утре ще ти приготвя отново отвара. Но със сигурност няма да се разболееш. За това мога да си заложа главата...

- Именно – подхвана отец Шелига, когато свърших разказа си. – анури всъщност не е антибиотик. Но това е

добър пример. Вашият водач е използвал удачно сравнение. Познавам това растение. Индианците от района, по който обикалям, го наричат **анакира**. Има противовъзпалителни и антибактериални свойства и наистина действа като антибиотик. Но, най-важното е, че не изтощава организма...

- В действителност най-добрият лекар е самият организъм – продължаваше отец Шелига – Нашата задача е единствено да му помогнем да се самоизлекува. Организмът трябва оптимално да се активизира, да се подготви за самоотбрана. Ако успеем да задвижим вътрешните си отбранителни механизми, много бързо те ще се окажат по-ефикасни от усилията на съвременната медицина.

СВЯТ, ВЪЗВЪРНАТ ЗА СВЕТА

Когато чул, че трябва да замине за Перу, за Южна Америка, се хванал за главата. “Чак толкова далече?”. Отворил веднага атласа на Тшаски, Еверт, Михалски, година на издаване 1924.

Всъщност, винаги си е мислил за Африка, защото е по-близо до дома, по-близо до Европа. А сега изведнъж – Южна Америка. Макар че, от друга страна, за него не би трябвало да бъде такава изненада. Полските салезиани вече традиционно служели в Латинска Америка, а тяхното мисионерство в Африка едва прохождало.

След десетина секунди намерил политическата карта на Южна Америка. Перу се отличавало на нея като голямо лазурно петно, пресечено от няколко големи реки. Прочел имената “Укаяли, Урубамба, Мараном, Амазонка” и веднага във въображението му се появила кълбяща се, дива тропическа джунгла, позната му до този момент само от илюстрациите. “Значи скоро ще стигна чак до там и ще видя със собствените си очи джунглата” – мислел. “Как ли ще ме приеме тя? Как ли ще ме приемат индианците? Какво ли ще трябва да направя, за да спечеля доверието им?”

Тези последни размишления той запомнил много ясно. Оттогава те непрекъснато го придружавали. Станали му като девиз, който осветявал неговото пребиваване в Южна Америка. Като за мисионер този подход не бил много ортодоксален. Защото за него проповядването на вярата никога не представлявало цел сама по себе си. От самото начало приемал своята мисия като посланичество на

цивилизацията. Тя трябвало да доближи индианците от девствените джунгли към света, към съвременното. Доближаване, което да не наранява.

- Перу не е само джунгла. Перу е преди всичко планини. То е всъщност Южна Америка в миниатюра – ще каже 69 години по-късно мисионерът, седейки на окичената с цветя тераса във вилата в представителния лимски квартал Мирафлорес. – Тази миниатюра е огромна – наброява милион и половина квадратни километра и е пет пъти по-голяма от Полша! Тук има всичко: пустини, заснежени върхове, покрити със селва долини, до които още не е достигал бял човек. “Ако искаш да опознаеш този континент, ела в Перу” – така би трябвало да звучи логото на туристическите фирми.

- Сега вече знам със сигурност – пристигайки в тази страна имах голям късмет...

Но в самото начало, когато се сбoguвал с родния си град Тихи и с любимия Краков, не бил сигурен в това. Обаче се водел от мисълта, че щастието трябва да се заслужи. Не може само да чакаш какво ще ти поднесе съдбата. Затова, докато броял дните до отпътуването зад океана, започнал да учи индианското наречие кечуа, звучащо като чуруликане на птица и ромолене на планински поток – езикът на древните инки.

- Това е едно от решенията, което по-късно като мисионер в Южна Америка, многократно съм благославял. Защото сегашно Перу някога е било сърцето на държавата на инките и ако не разбираш този език няма как да се придвижваш по вътрешността на планините му. Тук се намира Куско – достойната столица на Таватинсуи – “Империята на четирите града” с монументални каменни палати, светилища и отбранителни укрепления, могъщи

като славната крепост Саксауаман. Недалеч оттук се е намирала и известната Света Долина, а малко по на север, над средна Урубамба се извисяват руините на Мачу Пикчу – прекрасно запазени останки от тайнствен град, в който някога най-вероятно са живеели мъдреците на инките, магьосниците и така наречените “амаутакуна” – лекарите.

Амаута на кечуански език означава мъдрец или медик. Амаутакуна е множествено число на тази дума. Това е много стара дума и като че ли една от най-красивите.

Ето един пример как историята и традицията описват заедно един голям кръг. Днес думата амаута е между другото електронния пощенски адрес на нашия институт, който вече тридесет години осъществява контакт със забравената медицина на инките, а също и с парамедицинските знания на индианците, живеещи по източните покрайнини на империята на инките. По този начин вчера и днес са се събрали в една точка. Прастарото изкуство на лечение се е възродило и след векове на затишие е намерило отново своето място...

Знаел, че мисията му ще продължи дълго, но не допускал, че чак толкова.

- Такова нещо не би измислил дори автор като Томас Ман. Отначало ставаше въпрос да прекарам там около три години, а ако се приспособя добре и намеря общ език с местните – може би пет, със сигурност не повече. Но не съм очаквал да прекарам тук чак седем дълги декади – 69 сухи и 69 дъждовни сезона! Ако тогава знаех, май не бих се решил на одисеята до Новия Свят, бих намерил някакъв претекст да не отплавам...

- Отче, в такъв случай никога нямаше да узнаете какво бихте загубили. И ние също нямаше да разберем какво сме щели да загубим.

Сигурно е била нужна голяма смелост, за да се приеме такова предизвикателство. Била е нужна безпределна вяра в Провидението, за да осъществи мисията си в **“тази далечна страна”**. Нека припомним, че преди седемдесет години Южна Америка не е била континента, който познаваме днес от канал “Discovery” или “National Geographic Channel”. Когато отец Едмунд Шелига пристигнал в Перу, много части от границите на този континент все още не били означени на картата. Изобщо не е имало пътища, защото е нямало коли, а вътрешността на страната представлявала едно голямо бяло петно, малко по-малко от съществуващото по времето на пътешественика Александър фон Хумболт, чиито записки от Южна Америка младият монах поглъщал, докато приготвял малкия си скромнен куфар преди голямото пътуване зад още по-голямата “Голяма Вода”.

Тогавя Латинска Америка все още не била свързвана с Макондо, а Габриел Гарсия Маркес бил почти на десет години и с ококорени очи се вслушвал в невероятните разкази на баба си. Латинска Америка била истинска “*terra incognita*”, без бича на живака, тровещ притоците на Амазонка, без златотърсачите, без прословутата трансамазонска автострада, свързваща двата противоположни края на континента. Била известна единствено с безрезултатното търсене на следа, водеща до легендарния, загубен в джунглата град Ел Дорадо и с появяващите се от време на време по страниците на пресата известия за странни чудовища, обитаващи вечно зелените

бездни на безкрайната селва. Латинска Америка била съвсем друг континент, за който не се знаело почти нищо.

Когато днес отец Шелига гледа претъпканите улици на Лима, по които в забрава летят табуни бесни, японски коли, понякога тъгува за отминалите пионерски времена. Вече никога няма да се върнат.

Още преди да предприеме пътуването, той сънувал многократно Южна Америка. В съня му постепенно тя придобивала все по-ясни очертания. Отначало била мъглява и нереална, малко приказна, след това ставала все по-ясна, като че ли излязла от хрониките на Америго Веспучи. Постепенно ставала все по-реална, близка, почти осезателна. В много от сънищата му се появявал беловлас монах, разхождащ се сред тропическите дървета, воден от як, набит индианец по тези райски места.

- Днес зная, че този монах – това бях аз – казва с усмивка отец Шелига, – а индианецът – някой от воините от племената пири или мачикенги, може Хуан Себастиан, а може Хуан Киспе. Кой точно, не бих могъл да кажа, защото не помня лицето. Насън нещата рядко се виждат ясно. Но това беше един от тях, сигурен съм.

От самото начало имал чувството, че макар и мисията му да е да проповядва, сам също ще има шанса да научи много, да преоткрие за себе си този непознат свят, ако бъде достатъчно издръжлив и има малко късмет. Свят, който непременно трябва да се възвърне за света.

В ЦАРСТВОТО НА РАСТЕНИЯТА

- Стараех се да науча моите индианци да изграждат своята биография разумно и съзнателно. Учех ги какво трябва да правят, за да не се разваля бързо храната им, разказвах им за света на белите хора, убеждавах ги в необходимостта от планиране на обмислена и пестелива икономика, в необходимостта от обучение, например как да строят къщите си и т.н. И действително, с течение на времето те преставаха да изглеждат като ходещи стомаси, прахосващи храната. Преставаха да живеят за момента, ден за ден.

Аз също научих немалко от тях. Преди всичко опознавах природата.

Кой не знае, че именно перуанските индианци са намерили лек за маларията. Това беше една от моите първи молби: моля ви, покажете ми как изглежда хининовото дърво! Как приготвяте лекарство от кората?

Тук е мястото да отбележа, че досега индианците само веднъж са разкрили най-строго пазените си тайни, каквито са техните методи на лечение. Една от тези тайни те издали на покосените от малария конквистадори в Амазония. Антидот на тази неизлечима болест се оказала кората от неизвестно до тогава за испанците дърво, посочено от инките. Сто години по-късно Линей нарекъл спасителното дърво *хининово* в чест на жената на вицекраля на Перу - графиня Хинхон, която била първата европейка, излекувана от малария. Скоро йезуитите започнали да експлоатират в

Амазония чудотворната кора, а в прахообразен вид, наречен хинин, я изпращали по света. Правителството на Перу забранило под заплаха от смъртно наказание изнасянето на семена и разсад от *хининовото дърво*. Едва след почти два века немският ботаник Хаскарл, по поръчка на холандците, изнесъл нелегално разсад от хинин от Перу в Ява. Затова главният производител на хининова кора понастоящем е Ява, а хининът и до днес успешно конкурира произвежданите синтетични лекарства против малария. Това между другото.

Каталогизирал съм всички сведения, получени от индианците. Включително и записките за приготвяне на лечебни препарати и тяхното приложение. Разбира се, можех да идентифицирам дърветата и растенията, само ако вече бяха известни на науката. **Vilca**, например, е дърво, от което се получават приспивателни и прочистващи средства – *Piptadenia macrocarpa*; **kuka** или **coca** – това е храста *Erythroxylon* – неговите листа съдържат много витамини и микроелементи, а дъвкани едновременно с калциеви съединения имат успокояващо действие, потискащо чувството на глад и болка.

И така, постепенно се научих да различавам стотиците дървета, храсти и растения. След няколко години можех безпогрешно да реша, че това е **canagua** или *Chenopodium pillidicaula*, онова – **ayary** или *Chenopodiaceae*, а и двете са диворастящи растителни видове от семейството на сладките треви.

От записките на отец Шелига:

Най-много обичам моментите, когато вечер, след дългия ден прекаран в джунглата, чувствайки пулсиращата умора по цялото си тяло, мога да разпъна хамака и да се потопя в сладкото благосъстояние на медитацията.

Тишината на джунглата е различна от тишината на сиерата. В планините след залез слънце просто нищо не се чува – толкова е тихо, че ако човек се постарее и съсредоточи, може да чуе шума на кръвта, течаща във вените му и шумоленето на собствените му мисли. Глухо е. Затова пък тук, сред непрекъснато пулсиращия живот, който дори за момент не престава да кипи, се чувстваме като погълнати във вътрешността на огромно създание, в което непрекъснато нещо се променя, преобразува, пресипва и прелива. Не, тук всъщност тишина никога няма. Чува се музиката на цикадите, съскането на санкудос, шумоленето на пълзящите гадинки, вибрациите на безброй мухи, воя на тапирите, лая на капибарите... най-прекрасните звуци на света, най-красивата партитура. А аз съм Йона в пастта на кита.

- Моят интерес към получаването на лечебни препарати от природата бе провокиран от следната случка:

Един ден, а това беше през първата година на моята мисия, чухме по обяд зов откъм планините. От върха на невисока скала, ей там, в далечината, на една седловина видяхме група хора. Слизаха бавно по стръмна пътечка, водеща към нашето селище. Излязохме насреща. Бяха пастири. Носеха на хамак едно момче, изпаднало в безсъзнание, беше на около 15-16 години. Посиняло лице, пяна по стиснатите устни. И стана нещо неочаквано. Без да кажат нито дума индианците тръгнаха към гората. Останах сам с пастирите. Разбрах, че сутринта една змия ухапала

момчето и затова сега е парализирано. След няколко минути индианците се върнаха. Всеки носеше едно и също растение. Първата доза от отварата вляха в устата му още на пътеката. Следващата порция му дадоха в селището. Вечерта младежът отвори очи. “Ще живееш” – казаха му. Поиха го с тази отвара цяла нощ. На сутринта той успя да раздвижи ръцете и краката си. На обяд, след като всички се нахранихме, той стана и сам със собствени сили тръгна с пастирите по обратния път.

Тогава поръчах да ми изпратят от Лима *Corpus hipocraticum* – забележителната творба на бащата на медицината, Хипократ, описваща около триста лека, в това число над двеста растителни. Искях да разбера как преди 14 века са лекували с растителни отвари, запарки, разтвори, мазила и други смеси. Защото фитотерапията е стара като света.

От бележника на репортера:

Люлка на фитотерапията, единствена и дълги векове незаменима медицинска практика, е бил Египет. Откритият през 19-ти век Папирус Еберес съдържа почти 900 рецепти, препоръчвани от египетските жреци при най-различни заболявания и страдания. Познанието за лечебните растения е било пренесено оттам във Вавилон и Асирия, както пише в документите отпреди три хиляди години, а след това – в Гърция и Рим. Едва там фитотерапията излиза извън пределите на свещениците, освобождава се от предразсъдъците и суеверните ритуали. Първите светски лекари се появяват в Атина. Те са били естественици и философи. Борбата за научния - в смисъл свободния от магия - характер на лечение е започнал известният математик Питагор. Така

постепенно са отмирали митовете, магиите и заклинанията при лекуването.

Скъпи отче!

Мисля си, че наистина е благословен мигът, в който Вие сте решили да се заемете с тези растения! Щом Ви видях в института, си помислих, че те трябва да ми подействат! Днес със сигурност знам, че е така! Направо казано, с всеки изминат ден се чувствам все по-добре! Почти не усещам притискане и болка в червата. Като започнах да пия първата микстура отначало имах световъртеж и не се чувствах добре, но издържах, не се усъмних. Помнех, че ми казахте, че това може да се случи. След това, втория месец, беше значително по-добре. Спрях да отслабвам и се почувствах по-силен. Възвърна се желанието ми за живот и вярата, че болестта може да бъде победена. Ще продължа терапията до окончателното ми излекуване.

Отче, желая Ви преди всичко здраве, за да можете все така да помагате на хора като мен. Сигурен съм, че както свети Франциск, който говорел с животните, някога и Вие, отче, който така добре разбирате растенията и техните изтънчени души, също ще бъдете признат за светец, към когото вярващите ще отправят молитви за своето здраве и здравето на своите близки.

От бележника на репортера:

Крачка в посока на съвременната медицина са били изследванията на Парацелз, който в първата половина на XVI век търсел методи на извличане на такива съединения от лечебните растения, които да въздействат на човешкия организъм. Парацелз смятал, че в основата на лечението лежат средствата, получени посредством химическата преработка на изолираните по време на анализ активни

субстанции, с каквито се характеризират растенията. Без съмнение, за пропагандирането на неговите открития не малко значение е имало откриването на книгопечатането. Оттогава фитотерапията започнала да остава в сянката на медицината, базираща се на синтеза на органичните вещества и препаратите, получавани в лабораторни условия.

- Непознатите за мен растения, кора от дървета и техните сокове, лиани, корени, цветове, листа, семена и плодове, изпращах от джунглата в Салезианския манастир в Лима, откъдето братята - монаси предаваха пробите на аналитиците в лабораториите на университета "Сан Маркос". Така изследвахме дословно всяка тревичка. Щом откриех някакво растение, неизвестно все още на науката - например **chilci** веднага го изпращах в Лима. Анализът на естествените химични съставки прилагах след това към своята документация. Обогатявах я бележки от всякакво естество, записки от наблюдения, асоциации, констатации. Едновременно с това дълги години изучавах академичните учебници от различни медицински клонове. Продължавам и до днес да задълбочавам това знание, като поръчвам в манастира актуални научни периодични издания.

ТАЙНИТЕ НА ПИРИТЕ И МАЧИКЕНГИТЕ

- На най-много неща ме научиха пирите от горна Урубамба и мачикенгите от средна Укаяла. Но преди всичко пирите, с които, без да се притеснявам да използвам това определение, ме свързва дълбоко доверие и лично приятелство. Посещавам ги толкова често, колкото мога да си позволя и доколкото позволява времето. Поне два пъти в годината. За съжаление с мачикенгите се виждам по-рядко, защото живеят по-навътре в джунглата...

- Да започнем, може би, от най-общите канони, които са Ви издали индианците...

- **Първо** – ако лечебното растение е дърво, то най-много лечебни субстанции се отлагат в кората. Ако растението е храст, лечебните съставки се складираат преди всичко в корена. **Второ** – най-универсалната лечебна форма е отварата. Обикновено трябва да се пие три пъти на ден на порции от около четвърт литър... От тези два общи принципа произлиза **трети** – индианските лекарства представляват преди всичко отвари от кора или корен на растението. А ако не знаем кое точно растение за кое заболяване да приложим, трябва да вземем билковата противоотрова срещу ухапване от змия. Противоотровните субстанции са нещо като панацея и имат много широк спектър на действие.

- За кои противоракови растения са Ви разказвали местните магьосници?

- Преди всичко за кралицата на всички лечебни растения в Амазония – **вилкакора**. Нейното латинско

наименование е *Uncaria tomentosa*. Това е свещената лиана на инките, чието използване някога е било приоритет само за хората от управляващата каста и техните роднини. **По моя поръчка още през 60-те години в университета в Неапол бе направен детайлен химичен анализ, от който произлизаше, че това растение има уникален състав от алкалоиди и гликозиди, спиращи развитието на много видове ракови заболявания.** Отварата от вилкакора, приемана три пъти дневно в порции по 250 мг, се оказва необичайно ефикасно средство срещу рака, дори в напреднали стадии. Това чудесно растение разкрива пред медицината съвсем нови перспективи!

Извадки от реферата на д-р Агире Чанг, директор на поликлиниката Санта Беатрис в Лима, изнесен на II международен семинар по международна традиционна и алтернативна медицина в Лима:

Химичен състав на вилкакора

*Химическите анализи, потвърдени от наблюденията (...), потвърждават широкоспектърното и необикновено благотворното действие върху човешкия организъм на растението с индианско наименование **вилкакора**. Клиничните изследвания показват, че това растение много добре изпълнява ролята на антиоксидант, има противораково действие, а в случай на туморно образуване предпазва от метастази и предизвиква техния регрес. (...) Високата концентрация на гликозиди, характерни за растението, допринася за противовъзпалителните и антивирусните свойства, подпомага образуването на белите кръвни телца, стимулира имунната система и подсилва фагоцитозата. Това води до увеличаване на отбранителните сили на*

организма и до значително подобряване на общото състояние на здравето дори при най-сериозни заболявания.

- Отче, с кои от индианците сте се сближили най-много?

- С пирите. Те са много интелигентно племе. И, макар че в миналото не е било така, сега са много миролюбиво настроени. Пирите са приели някои от елементите на цивилизацията на белите и едновременно с това са запазили най-ценните си традиции. Сърдечни взаимоотношения с пирите ме свързват още отпреди войната, така че, може да се каже - от незапомнени времена. Бяхме близки – май още откогато изпълнявах функцията директор на Салезианската колегия в Куско. Оттам беше сравнително близо до тях; минавах през техните покрити с гъсти гори планини по няколко пъти в годината и прекарвах сред тях цели месеци. За да ги спечеля, дори се научих да танцувам някои от танците им. Вземах участие и в различни съревнования. Дълго се упражнявах в стрелбата с “тръба”, дори веднъж успях да спечеля състезание, в което участваха индианци от три съседни села. Туземците помнят тази случка и до днес. Всичко това много ни сближаваше.

От записките на репортера:

Понастоящем племето пири наброява около шестнадесет хиляди души. Те живеят по двата бряга на горното течение на река Урубамба и в миналото са били много преследвани от златотърсачите и каучукосъбирачите. За разлика от другите местни жители на Перуанската Монтана, тези индианци се привързват много към земята и я обработват с желание. Те са едни от малкото обитатели на джунглата по горното течение на река Амазонка, които се занимават и с грънчарство.

Обичат да татуират телата си, а по време на племенни празници боядисват лицата си в червено. За тази цел те използват оцветител, получаван от растението *waipiri* и доскоро използван като основно средство на обменната търговия със съседните племена. Други ценни неща, представляващи за тях обменна монета, са лечебните билки и растения, в чието прилагане и разпознаване са безспорно ненадминати майстори.

От записките на отец Шелига:

Днес видях нещо необикновено. Вървах през гората. Не по пътечка, а през гъсталак, но доста лесен за преминаване. Бях сам, оглеждах се на всички страни, за да не загубя ориентация и да запомня обратния път. Въпреки това напредвах бързо. В един момент, на десетина метра пред мен видях един индианец. Той вървеше в същата посока, както и аз. Започнах да се приближавам към него. Вече исках да го поздравя, когато... онемях.

Индианецът забеляза нещо, спря се и като че ли замръзна. Въпреки разстоянието, което ни делеше, от неговата пълна с преклонение поза, разбрах, че това, което вижда, предизвиква неговото огромно възхищение и уважение. Отдръпна се и падна на колене... пред цъфтящо растение. Започна да се кланя! Това продължи няколко минути, след което се изправи и започна да изпълнява около растението въздушен, мек танц. След този акт на обожание продължи по пътя си.

Растението беше прекрасно, цветът му напомняше огромна разперена пеперуда. Виждах го за първи път. Нямах представа как се казва. Никога повече не го видях. Дори не посмях да питам за него индианците, защото си давах сметка, че по случайност бях видял нещо, което никога не би трябвало да видя...

- Мачикенгите по принцип не боледуваха и това ме караше да се замисля. – казва отец Шелига. – Единствено децата им страдаха от болести, предизвикани от паразити или евентуално от липса на витамини. Възрастните не се оплакваха от нищо и със сигурност от нищо сериозно.

- А туморите? Разпространен ли са сред индианците?

- Не! И това беше голяма изненада за мен.

Новообразуванията по принцип бяха непознати за тях. А когато се появяваха, което ставаше изключително рядко, индианците, за мое още по-голямо учудване, успяваха да се самоизлекуват. Умееха да предизвикат регресия на болестта! Справяха се толкова ефикасно, колкото и съвременната медицина, служеща си със скалпел и химиотерапия.

- А по какъв начин лекуват рака?

- Доста просто! От мачикенгите разбрах, че против туморите помагат същите растения, които представляват ефикасно лекарство против ухапване от отровна змия... Необикновените свойства на тези растения, както вече споменах, бяха потвърдени и от химическите анализи.

От записките на репортера:

С мачикенгите се срещнах през 1988 година на средна Укаяла. Те са едно от последните племена, открити в началото на XX век в перуанската Монтана. Тези индианци са кръвно свързани с племето шипибо, а също така и с известните с изключителната си войнственост и жестокост кампами. Сега с около четиринадесет хиляди души и живеят в неголеми, кръвносвързани общности. Разпръснати из недостъпната джунгла, обикновено около някоя река, те се занимават с лов, риболов и много примитивно земеделие. Селата им се състоят от

обикновени тръстикови колиби, с форма на кръг или правоъгълник. Мачикенгите, само допреди петдесет години обвинявани в ритуален канибализъм и мумифициране на главите на убитите по време на битки и свади врагове, днес са неуморни събирачи на горски треви и майстори в плетенето на рогозки и кошници. Силно развити са техните шамански традиции, които са им спечелили сред съседните племена славата на забележителни лечители и магьосници, умеещи да предизвикват дори дъжд.

От началото на 1988 година, както пише главният редактор на списание “Неизвестен свят” Марек Римушко, в горите на Северна Бразилия се развилнели огромни пожари, които никой не бил в състояние да овладее. Към края на март на границата с Венецуела огънят обхванал район, равен на територията на Белгия!

На 30 март 1988 година в резервата Яномами пристигнали вождовете на племената каяпо и ксаванте, за да извършат “дъждовен ритуал”. Индианците се пренесли в изменено състояние на съзнанието и започнали молитви, песни и танци. Най-напред извикали духа на Ксапори, за да разреши дима, от който се разболявали децата им, след това се обърнали към Барун – духа на огъня и към Фарамини – духа на дъжда.

- И знаете ли какво се случило? – казва Марек Римушко. – На следващия ден, преди обяд, започнал страшен порой. Дъждът валял четири часа без прекъсване. Валяло като из ведро. Такъв порой не помнели дори най-възрастните индианци. Няколкоседмичният пожар угаснал за един ден.

- Не е за вярване!

- И въпреки това! **Ето какво могат индианците!** Това не беше никаква случайност! Днес знаем, че по време на екстатичните танци индианците произвеждат вибрации с дължина на вълната много близка до тази на така наречените вълни на Шуман. Вълните на Шуман отговарят за образуването на атмосферните фронтове и непосредствено въздействат върху валежите...

Това стана “амазонска” сензация в областта на метеорологията. Върху тази тема след това бе изписана огромна литература. **Защо сега подобна сензация да не се случи и в областта на неконвенционалната медицина – в областта на лечението на СПИН и рак?**

ДА УСПЕЕМ ПРЕДИ ПОТОПА

- Отче, щом сте толкова сигурен, че тези растения помагат в борбата срещу рак и СПИН и са толкова ефикасни, защо казвате имената им с нежелание?

- **Просто се страхувам, че ако хората разберат кои растения имат такова спасително действие, ще ги изтребят за много кратко време.**

- Действително ли опасността е толкова голяма?

- За съжаление, в това, което казвам, няма дори частица преувеличение. Безвъзвратното унищожаване на растения в резултат на изтребването на горите в Амазония е един от най-сериозните проблеми на нашето съвремие. Както някои смятат, **ежедневно – повтарям – ежедневно! загиват двадесет вида растения, които все още са непознати на науката и не са класифицирани!** В пълното си безумие, човек сам реже клона, на който седи. **По този начин изчезват безвъзвратно лекарства, които някога биха могли да станат приложими при лечението на неизвестни засега болести на бъдещето, съдейки макар и само по това, че в Амазония открихме ефикасно средство против СПИН!**

По повод съхраняването на природните богатства на Перу отец Шелига е канен многократно в парламентарната комисия, заседаваща по въпросите за опазване на растителните видове. Депутатите изслушвали с внимание

предложенията на отец Шелига и впоследствие приели решение за предприемане на законодателни инициативи. Ако това действително се реализира, Перу ще стане първата държава в света, която ще се заеме със своето природно наследство, чрез законодателни решения.

ДИЕТА ПРИ ЗЛОКАЧЕСТВЕНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

- Рак. Страхуваме се от тази дума. Често не знаем какво означава. Възникването на туморните клетки е нормално явление в живота на всеки организъм. Нормално е, разбира се, натрапникът да бъде ликвидиран от имунната система и антиоксидантните процеси, протичащи в организма. Такава борба се води ежедневно и организъмът ежедневно я печели. Ненормална ситуация възниква тогава, когато влизащите в състава на самоотбраната клетки не са в състояние да победят натрапника.

-

Една от основните форми за подпомагане предпазването на организма от размножаване на неоплазмени клетки е съответната диета.

Да започнем от мазнините. Трябва да се използват преди всичко мазнини от растителен произход, например зехтин, а не от животински. Разпадът на мазнините от животински произход образува акролеинова киселина, която спомага за образуването на туморни клетки. Приеманите белтъчини, които са съставени от аминокиселини, също трябва да произхождат от растения или риби, в никакъв случай от животинско месо. Липсата на белтъчини – дапомним това – има унищожително въздействие върху имунната система.

Диетата при туморни заболявания трябва да бъде богата на витамините В₁, В₂, В₆, С. Препоръчителни са и витамините А, Е и К.

Болните от рак хора се подсилват също чрез храна, богата на неорганични вещества или минерали.

Към основната диета трябва да включим преди всичко стимулиращите имунната система зеленчуци от семейство кръстоцветни: карфиол, зеле, брюкселско зеле и броколи. От зеленчуците с антиоксидантно действие трябва да консумираме спанак, кълнове, домати, моркови, аспержи, пипер. Диетата трябва да бъде богата и на бобови растения - фасул, грах, а също така и на ряпа, репички, червено цвекло, алабаш. От плодовете трябва да консумираме най-много цитрусови, но също така ябълки и ягоди. От житните продукти – пълнозърнести хлебни изделия. Да не забравяме и ядките.

Едно от основните ястия трябва да бъдат пшеничните и овесените каши, булгура и макароните. Консумацията на млечни и животински продукти би трябвало да се ограничи, с изключение на нискомаслените кисели млека и яйцата.

От месата в неголеми количества може да се консумират птичи меса и варено, немазно телешко. В замяна на това трябва да ядем много риба, преди всичко морска.

По отношение на това какво трябва да избягваме, то това са захарните изделия, кафето и продуктите с високо съдържание на натрий - чипс, попкорн и всички солени изделия.

Без съмнение **трябва да се откажем от алкохола и цигарите**. От диетата трябва да изключим: свинско, мазно говеждо и мазно овнешко месо, дори и да са във варен вид; не може изобщо да става въпрос за хамбургери, хот-дог, бекон, шкембе-чорба и кремвирши. Забранени са също свин-ската мас и други мазнини с животински произход. Не бива да се ядат много яйца, особено твърдо сварени, не бива да се ядат също пържени храни: пържени картофи, риба, понички и всички консервирани, мариновани и пушени продукти.

Може би, тук е мястото да се спомене ролята на минералите, които, независимо от това, че представляват само 4% от масата на тялото, изпълняват съществена роля в организма. Те участват в изграждането на тъканите, влизат в състава на някои ензими, като регулират процеса на обмяна на веществата, отговарят за поддържането на нормалното кръвно налягане, за алкално-киселинното равновесие, регулират водния баланс и контролират храносмилателните процеси.

Нека опитаме да направим преглед на някои от основните макроелементи, незаменими за нормалното функциониране на организма:

Желязо – необходимо е за изграждане на червените кръвни клетки, за синтеза на някои ензими, а също и за транспортиране на кислорода в организма. Дефицитът му води до анемия. За щастие, организмът ни натрупва запаси от желязо в черния дроб, бъбреците, далака и костния мозък. Дневната нужда от желязо е 15 милиграма. Добър източник на желязо са: жълтък от яйце, черен и бял дроб, месо, бъбреци, кървавица. Също и черен хляб, булгур, овесени ядки, фасул, грах, зеленчуци и плодове – това са ценните източници на желязото.

Калий и натрий – тези елементи отговарят за водната среда на организма – натрият задържа водата, а калият стимулира нейното отделяне. Освен това те въздействат върху алкално-киселинното равновесие и поддържат нормалното осмотично налягане. Калият се съдържа повсеместно в повечето хранителни продукти, а натрият – преди всичко в местните продукти и, разбира се, в кухненската сол. Дневната нужда от натрий е около 10-15 грама, а при голямо усилие - 20 грама.

Калций – отговаря за съсирването на кръвта и за нормалната дейност на нервната и мускулната система, в т.ч. и за сърдечната дейност. Недостигът на калций води до размекване на костите, кариес на зъбите и рахит. Източници на този елемент са: мляко, сирене, кашкавал, яйца, риба /най-добре е да се консумира с костите/. Дневно човешкият организъм се нуждае от около 1 грам калций, което се равнява на S литър мляко, или S яйце, или 50 грама сирене.

Магнезий – влиза в състава на зъбното вещество и мускулите. Въздейства върху обмяната на въглехидратите и върху дейността на мускулната и нервната системи. Той е антагонист на калция. Главен източник на магнезий в храната са бобовите растения, грубо смлените пшенични продукти, зелените зеленчуци, дреболиите и какаото.

Фосфор – намира се в костите и зъбите. В по-малки количества го има в мускулите и мозъка. Негов източник са: рибите, месото, млечните продукти, житните и бобовите растения и ядките. Недостигът на фосфор води до костни нарушения, неврологични смущения, заболявания на венците и чупливост на зъбите.

Хром – съдържа се в телешкия черен дроб, растителните масла, пшеничните зародиши, пилешкото месо. Предпазва от ниско кръвно налягане. Той е фактор, противодействащ на диабета и атеросклерозата. Дефицитът му в организма нарушава процесите на метаболизма на глюкозата.

От главните микроелементи ще изброим:

Йод – Необходим е за правилното функциониране на щитовидната жлеза, която регулира обмяната на веществата. Въздейства също и на нервната система. Недостигът му предизвиква т.нар. гуша и понижена функция на щитовидната жлеза. Йод се съдържа във водата,

въздуха, преди всичко в морските райони и в почвата, следователно също и в растенията, отглеждани в богата на йод почва. Съдържа се също в морските риби и други морски обитатели, а също и в каменната сол. Затова си струва да заместим снежнобялата сол с не толкова атрактивната сива морска сол, която за сметка на това е по-здравословна.

Кобалт – той е нужен за образуването на витамин В12. Намира се навсякъде в природата, затова рядко се срещат случаи на дефицит. Най-много кобалт се съдържа в черния дроб и бъбреците.

Манган – влиза в състава на едни ензими, а други активизира. Съдържа се в житните семена, ядките, листните зеленчуци и чая.

Мед – тя е необходима за образуване на червените кръвни клетки. Взема участие и в образуването на костите. Съдържа се в много хранителни продукти, а преди всичко в зеленчуците и плодовете.

Селен – влиза в състава на ензима, съдържащ се в еритроцитите. Предпазва от хемолиза на кръвта, заедно с витамин Е стабилизира клетъчната мембрана, а също така управлява обмяната на сярата в организма. Предпазва черния дроб от затлъстяване. Съдържа се в каменната сол, ядките, царевичата, зеления грах.

Флуор – влиза в състава на костното вещество и зъбния емайл. Неговият дефицит води до кариес. Прекомерното му съдържание предизвиква оцветяване на зъбите и увреждане на емайла. Източници на флуор са чаят, морските риби и зелето. Той се съдържа също в повечето пасти за зъби. В районите, в които питейната вода се флуоризира, пастите за зъби със съдържание на флуор трябва да се използват внимателно.

Цинк – влиза в състава на 59 ензима. Незаменим при синтеза на белтъка и нуклеиновите киселини. Негов източник са месата, рибите, а също така зеленчуците и житните зърна.

Това са най-важните елементи. Те се усвояват по време на храносмилането, като се пренасят от храносмилателния тракт в кръвта и чрез нея се разнасят до всички тъкани и органи. Известно е, че минералното равновесие е решаващо за функционирането на организма, следователно и за нашето здраве. Все пак самото набавяне на минерали е трудно за едностранно формулиране, защото не зависи само от храненето. Едва всестранните аналитични изследвания са в състояние да покажат какво количество от отделните елементи организмът сам е успял да складира, а оттам и какви са запасите, колко време ще стигнат и с какво темпо ще се излъчат.

Така че, нека да ядем повече спанак, домати, салати, фасул, грах, мюсли, ядки и плодове, преди всичко цитрусови. Да не страним и от чесъна, лука и морковите. Да сведем до минимум подсладането и соленето на храните. Да избягваме кафето, чая, алкохола и цигарите. Пушачите трябва да знаят, че всяка цигара унищожава от 50 до 100 мг витамин С, затова трябва да приемат витамин С сутрин и вечер.

ЗНАЧЕНИЕ НА ВИТАМИНИТЕ

Витамин А – принадлежи към групата на мастноразтворимите витамини. Действа върху синтеза на белтъците, липидите и хормоните. Повишава имунитета на организма и помага при лечение на очни болести. Предпазва също епитела на кожата. Съдържа се в рибеното масло, черния дроб, млякото и млечните продукти, в яйцата, морковите, спанака, салатата, аспержите, зеления грах, пресния лук, копъра.

Витамин В₁ – като всички витамини от групата В е разтворим във вода. Взема участие в обмяната на въглехидратите, водата, дишането на тъканите и влиза в състава на някои ензими. Прекалено малкото му количество води до нарушения в нервната система и в храносмилателните процеси. Липсата му предизвиква болестта бери-бери, която поражда нервите на мускулите и води до смърт. Източник на витамин В₁ са житните продукти, маята, ядките, бобовите семена, рибите, плодовете и зеленчуците.

Витамин В₂ – това е т.нар. фактор на ръста, а също така е условие за добро зрение. Неговата липса може да предизвика промяна в роговицата на окото, възпалителни състояния на кожата и напукване на ъгълчетата на устните. Това може да се избегне като се консумира черен дроб, сирене, кашкавал, житни продукти, зеленчуци, плодове и, разбира се, мляко.

Витамин В₆ – взема участие в синтеза на белтъците и нуклеиновите киселини. Неговият дефицит се проявява чрез

възпаление на устните, езика, конюнктивите, а също и чрез промени в нервната система. Негов източник са маята, черния дроб, житните и бобовите продукти, месото, млякото, зеленчуците и плодовете.

Витамин В₁₂ – предпазва от малокръвие. Липсата му води до злокачествени анемии. Съдържа се в черния дроб, бъбреците, яйцата и млякото.

Витамин РР – липсата му предизвиква пелагра, а недостигът му дава признаци, подобни на тези при недостиг на витамини от групата В. Негов източник са същите хранителни продукти като на предходните витамини.

Витамин С – също принадлежи към водоразтворимите витамини. Недостатъчното му количество води до отпадналост, бледост на кожата и лигавиците, пукливост на капилярите, главоболие, кървене на венците и голяма податливост на заразни болести. Липсата на витамин С в диетата води до скорбут. Главен източник на витамин С са карфиола, зелето – преди всичко киселото, киселите краставички, магданоза, хряна, домати, боровинките, шипките, ябълките и цитрусовите плодове. При това трябва да споменем, че една равна лъжичка нарязан магданоз съдържа повече витамин С от цял лимон.

Витамин D – този витамин е мастноразтворим. Той предпазва от рахит и взема участие в калциево-фосфорната обмяна. Основен негов източник за децата е рибеното масло. Съдържа се също в черния дроб, жълтъка, сметаната, млякото, маслото и рибите – преди всичко морските.

Витамин Е – също мастноразтворим. Регулира половите процеси. Освен това е свързан с азотната обмяна и с дишането. Недостигът му може да предизвика нарушения във функциите на яйчниците и да доведе до безплодие. За

щастие е разпространен повсеместно, затова практически не се среща недоимък на този витамин.

Витамин К – мастноразтворим. Необходим за нормалното съсирване на кръвта. Неговата липса може да предизвика дори склонност към кръвоизливи. В големи количества се намира в зелените зеленчуци, алабаша, карфиола, домати, ягоди и черния дроб. Източник на този витамин са също... бактериите, живеещи в храносмилателния тракт на човека. Затова, след употреба на антибиотик, трябва да се наблегне на повишено приемане на витамин К чрез храните.

Повечето витамини, разбира се, трябва да се доставят на организма чрез храната, а не посредством синтетични таблетки. Недостигът им води до авитаминоза, предизвикваща опасни за човека заболявания. Опасно може да бъде също предозирането, наричано хипервитаминоза. Ето затова подсилването на организма със синтетични препарати трябва да става под лекарски контрол.

Няколко практични препоръки:

Преди всичко трябва да знаем, че всякакви видове консервирани продукти, независимо дали от консерви или буркани са по-малко стойностни от прясната храна.

Когато купуваме пресни зеленчуци по-добре е да избираме тези, които са пръскани с вода. Те запазват двойно повече витамин С.

Зеленчуците и плодовете, които не са предназначени за непосредствено консумиране, трябва да се съхраняват в хладилник. Тогава те не губят качествата си. Месото пък се съхранява във фризер. Температурата на замразяване трябва да се поддържа от -30 до -35 градуса; тази температура предпазва от развитие на бактерии.

Преди консумация, всяка храна трябва да се измива добре, а не само да се намокря.

Зеленчуците трябва да бъдат нарязвани непосредствено преди сервирането им. За нарязването им трябва да използваме остри ножове, защото разслояването им предизвиква смачкване и намалява съдържанието на витамините А и С. Зеленчуците, които се приготвят за варене, не бива да се размразяват.

Варенето трябва да става в метални неръждаеми тенджери, в огнеупорни стъклени или емайлирани съдове. Варенето в медни тенджери унищожават витамините С и Е. Витамин С се извлича и от чугунените тенджери.

Качествата на картофите се запазват най-добре ако се варят кратко. Благодарение на това запазват максимално количество витамини.

Бутилираното мляко и хляба трябва да се пазят от светлина, за да не губят от хранителните си качества.

Яйцата не бива да се съхраняват в хладилник, защото кондензираната вода прониква през порите на черупката, правейки по този начин лесен достъп на микроорганизми до вътрешността на яйцето, което може да предизвика хранителни отравяния. Затова е най-добре яйцата да се съхраняват на хладно място, извън хладилника. Освен това те не бива да се мият по време на съхранението им, понеже по този начин се нарушава ципата на черупката, която предпазва от достъпа на бактерии.

КОГАТО УМИРА ШАМАН...

- Кои са откривателите на **вилкакора** – мачикенгите или пирите?

- Не – отговаря отец Шелига. – За необичайните лечебни свойства на **вилкакора**, много преди колонизацията, двете племена са разбрали от ашанинките – индианци, които живеят още по-навътре в джунглата. Ашанинките, както и по-късно инките, са отдавали на вилкакора божествена почит и са я наричали **kug-kukjagui**. За тях **vilcacora** е била най-висше божество, което е дало начало на всички други божества. Затова те са правели дърворезби на своите по-низши божества върху дългогодишна лиана от **вилкакора**, която вече е добила вид на дърво. А понеже това растение представлява дълга лиана, тези богове – в което можем да се убедим, посещавайки музеите, посветени на индианците от джунглата – имат много издължени силуети и продълговати лица...

- Къде расте **вилкакора**?

- По територията на цяла Амазония. Има около 60 вида, известна е на науката под латинското наименование *Uncaria tomentosa*. Но все пак в това многобройно семейство само един вид има много силни лечебни свойства. **Вилкакора**, която използват индианските шамани, е разпространена в джунглата по склоновете на планините и се среща най-често в перуанската Монтана. **Вилкакора** представлява дълга, достигаща до тридесет метра дървовидна лиана, която достига зрялост за около двадесет години.

- Чак тогава ли **вилкакора** придобива лечебни качества?

- За щастие, не трябва да се чака чак толкова дълго. Най-добра е отварата от млада лиана – около тригодишна. Подземната част на растението не бива да се експлоатира. С течение на времето това може да подложи на изпитание неговото по-нататъшно съществуване.

- Кое определя този вид вилкакора като най-добре приложим в медицината?

- Планинската вилкакора съдържа изоптероподин – алкалоид от типа оксоиндолови, който показва най-голяма ефективност при активизиране на имунната система. Именно този алкалоид като че ли събужда организма от дълъг сън, за да започне борба с болестите, пред които преди това е бил безсилен.

- В противовес на много други популярни билки с дълга традиция, било то в азиатската или в западната култура, **вилкакора**, за разлика от **жен-шен**, в т.нар. Стар свят е по принцип непозната.

- Това е факт, макар че постепенно нещата се променят. В Южна Америка **вилкакора** е добре позната. Както вече казах, нейното използване от туземците в джунглата достига до стотици, дори хиляди години преди нас. Там тя е изпълнявала и продължава да изпълнява своего рода панацея – лек за всичко. Проблемът все пак е в това, че ашанинките не са познавали писмеността, поради което тази традиция се е запазила до днес само в устен вид. Поради тази причина проникването на това знание в света на белите е било затруднено. И днес, когато умира индиански шаман, имам чувството, че изгаря цяла библиотека...

Легендата на ашанинките:

Тасуринчи бил първият ашанинка. Той бил индианският Адам. Още нямал жена, защото в началото бил само той на света, затова трябвало сам да ловува и готви. Животът на Тасуринчи бил страшен. Мъчел се много, защото имал безкрайно много работа, а нямало кой да му помага. От непрекъснатото ловуване го болели краката. От нанизването на мъниста го болели дланите. От постоянно мислене как да се справи с всичко го боляла главата.

Вървейки, а по-скоро бягайки през гората, срещнал една пума. “Боли ме корема” – оплакал се. “Защо?” – учудила се пумата. “Защото вчерашната храна май не беше прясна. Може би ти знаеш, скъпа пумо, какво трябва да направя?”.

Пумата се приближила до едно дърво, хванала една оплитаща го, дебела лиана и с нокти откъртила малко от кората ѝ. “Смучи това под езика си” – препоръчала тя на Тасуринчи. “Това ще ти помогне”. “Какво е това?” – попитал. “Как така, нима не знаеш? Това е **вилкакора**”.

Тасуринчи послушал пумата и скоро коремът престанал да го боли. Но какво от това, като продължавала да го боли главата. “С корема някак си вече се справих, но какво да направя, за да се справя с тази страшна болка в главата?” – замислял се и продължавал да бяга. Пробягал около половин километър и срещнал една капибара, която вървяла към реката.

“Ужасно ме боли главата” – казал вместо “добър ден” на гризача. “Знаеш ли, скъпа капибаро, какво би могло да ми помогне?”

Капибарата се приближила до един пън, оплетен от някакво растение и с остриите си като нож зъби откъртила малко ръждива прах от жилавото му стъбло. “Разтвори това

във вода и го изпий” – казала. “След малко ще забравиш за болката в главата”. “Какво е това?” – попитал Тасуринчи. “Как така, не знаеш ли? Това е **вилкакора**.” Тасуринчи приготвил отвара, така, както го посъветвала капибарата и я изпил, мръщейки се, защото била горчива. Преди да помисли, че трябва отново да тръгва на път, усетил, че главата вече не го боли. “Това е отлично” – помислил си. – “Превъзходно! Фантастично! Но какво от това, като ме щипе раната на ръката, която вчера сам си направих, като се провирах през храстите...”

Към него се приближил тапир. “Здравей , тапире” – викнал Тасуринчи. “Приятелю, би ли могъл да ме посъветваш, как да излекувам раната на ръката си?”

Тапирът подушил за момент наоколо с дългия си нос, а след това се приближил до едно дърво, по което пълзяло нагоре нещо като бръшлян. Ударил няколко пъти с копитото си по неговото дебело стъбло, отчупил парче от кората му и го подал на Тасуринчи. “Направи си компрес от тази кора” – казал. “Това със сигурност ще ти помогне. Колкото пъти си нараня копитцето, аз винаги го налагам с **вилкакора**. Ние, животните, отдавна знаем този изпитан начин...”

“И това ли е **вилкакора**?” – учудил се Тасуринчи.

“Да, не я ли познаваш?”

“Би ли могъл да ми отчупиш още едно парче?” – попитал Тасуринчи, който изведнъж разбрал, че е намерил решение за всичките си проблеми. “Много бързам и няма да имам време да спирам, а много бих искал да имам малко запас от тази кора...”

От записките на репортера:

На витрината на музея на амазонските индианци, основан от францисканските мисионери към манастира на сестрите от Назарет в Лима, се намира украшението, което ашанинките носят на главите си – лента от лико, покрита с разноцветни рисунки и пера. Големи, малки, огромни. Празнични и за всеки ден. Това са много важни аксесоари, без които е трудно да си представим племенните старейшини. Правото на носене на украшения от пера обикновено е запазено за вождовете, магьосниците и най-борбените воители. Индианец от висок ранг без пера на главата /обикновено пера от папагал или тукан/ се чувства като... без дясната си ръка! Защото, освен че перата са символ на статут в групата, те помагат за поддържането на контакта с божествата на Великата Гора и с духовете на прадедите. Действат като антени. Те са връзката между миналото и бъдещето. Перата направляват мислите и ги настройват спрямо околната среда. Без украшението от пера, индианският вожд се чувства несигурно, сякаш земята се разтваря под краката му. Познати са случаи, когато известен вожд умира няколко дни, след като враговете му били взели украшението с пера.

На същата тази витрина са изложени части от облеклото, които покриват, а по-скоро украсяват телата на ашанинките. Гердани от нокти на хищници, с мъниста и рисувани дребни кости от птици. Лента на шарнири от кора, а също и нещо като пончо от сушени китки мека трева, стигащо понякога чак до кръста. По-надолу висят наколенки с меки изрезки от издута кожа. Обувки, дори мокасини - няма, защото индианците не са използвали обувки в джунглата. Как са се справяли? – Един Бог знае.

Има и още нещо, направено от лико, чието предназначение е трудно да се определи, то е неголямо и е нито торбичка, нито кошница.

“Какво ли е това? Може би пликче за кока?”

“Не, кока използват индианците от планините, а не ашанинките” – обяснява монахинята, представяща колекцията. “В тези торбички индианците от джунглата носят вилкакора – растението, с което никога не се разделят и което ги придружава на всяка крачка.”

НЕ МОЖАХ ДА ПОВЯРВАМ НА ОЧИТЕ СИ

Д-р **Клаус Кеплингер** от австрийската лаборатория Immodal, притежател на два американски патента с номера 4.844.901 и 4.940.725 за метод на получаване на алкалоиди от типа оксоиндолони от корена на **вилкакора**:

*- Според мен няма съмнение, че съдържащите се във **вилкакора** активни алкалоиди са извънредно необходими за общото активизиране на имунната система и за засилване на отбранителните сили на организма. Тези алкалоиди въздействат положително върху процеса на фагоцитозата.*

*Най-активният имунологичен алкалоид е **изоптероподина**, или **изомер А**. Освен **изомер А** и останалите три алкалоида, стимулиращи имунната система, **вилкакора** съдържа още и друг алкалоид – **ринофилин**. В продължение на няколко години това съединение е изследвано в Китайския институт за традиционна медицина в Шанхай. Извършените там анализи показват, че ринофилина има способността да възпира натрупването на тромбоцитите и съсирването, което отваря пред **вилкакора** много широко поле на приложение при лечение на болести на кръвоносната система и при профилактика на инфаркти на сърцето. **Вилкакора** увеличава също образуването на левкоцити и по-специално на **лимфоцити Т4**, които побеждават много вирусни заболявания.*

Д-р Рихард Гебер, автор на бестселъра “Вибрационна медицина”: **Вилкакора** носи многообещаващи резултати при лечението на възпаление на ставите. Това растение има много ниска токсичност, поради което може да се прилага продължително време. Намалява също страничните ефекти от лъче- и химиотерапията, които задължително се проявяват при лечение на новообразувания с конвенционалните методи. Широкото приложение на **вилкакора** и нейната ефективност я прави нещо като фармакологичен феномен на прелома на хилядолетието.

Д-р Брент Дейвис, прилагащ от години вилкакора в клиничната си практика в САЩ: **Вилкакора** е забележителен лек за много болести и по-точно на заболявания на храносмилателната система. Това растение има просто феноменална способност да прочиства целия храносмилателен тракт, което е изключително важно, защото както твърдят някои лекари “смъртта започва от червата, а още по-точно – от дебелото черво”.

В западните държави се консумира храна с такова съдържание и консистенция, които затрудняват отделянето ѝ от организма. С напредването на възрастта и износването на клетките в дебелото черво се образуват малки разширения, в които се трупат субстанции, предназначени за отделяне. Когато влязат там, те се задържат и остават прекалено дълго, вместо да напуснат организма, което води до систематично замърсяване на кръвообращението. **Вилкакора** предпазва точно от това – изчиства всякакви вдлъбнатини по цялата дължина на

червата. Кой знае дали това не е най-важното и благословено нейно действие?

Освен това, както се твърди, това растение помага при болестта на Крон, при възпаление на тънкото и дебелото черво, хемороиди и противодействия на нарушаването на равновесието на чревната флора. Това е билка от световна класа, която има свойството да задържа и връща силно напреднала патология и, което също е съществено, нейното прилагане в никакъв случай не изключва прилагането на терапите едновременно с методите на традиционната медицина.

*Д-р Джули Клемънтс, американски онколог: При моите пациенти, болни с новообразувания, при които е прилагана **вилкакора**, е потвърдено значително намаляване на страничните ефекти от облъчването и химиотерапията. Въз основа на няколкогодишни клинични наблюдения зная също, че приемането на **вилкакора** може да бъде свързано с ремисия или изчезване на туморите, в това число и на тумори със значителна големина. **С течение на времето се убедих до такава степен в ефикасността на това растение, че го приложих и на моята майка.** От дълго време майка ми се оплакваше, че има сериозни проблеми с кръвооросването на краката, което много затрудняваше ходенето ѝ. След няколкоседмично приемане на **вилкакора** оросяването се подобри дотолкова, че вече можеше да върви без да усеща никаква болка. **С радост ми каза, че е получила от мен като подарък нови крака!***

*Д-р Дона Швонтковски, САЩ: **Вилкакора** с успех побеждава инфекциите при пациенти, болни от СПИН и нередко, дори само след две седмици! – предизвиква*

намаляване на раковите тумори на кожата, а също и на абсцесите. Когато за първи път имах възможността да се убедя в това, просто не можах да повярвам на очите си...

Д-р **Филип Н. Щайнберг** – американски изследовател, прилагащ **вилкакора** от 1993 година: *С терапевтична цел препоръчвам от 3 до 6 грама вилкакора дневно, най-добре разделени на три дози. За профилактични цели се използват антиоксидантното и повишаващото адаптивните способности на организма действие; в такива случаи дозирането би трябвало да бъде три пъти по-малко. При напреднали патологични състояния вилкакора се прилага по време на три последователни седмици дори по 20 грама дневно в една доза! Не се страхувам от предозиране. Боя се по-скоро от това дали ще ми стигне времето и дали ще успея да помогна на пациента. Затова се старая да дам на организма възможно най-голямото количество безценни алкалоиди и често това води направо до невероятни резултати!*

Д-р **Фелипе Малгарейо**: *Вече е безспорно потвърдено, че вилкакора спира деленето на неоплазмените клетки, активизира гранулоцитите и макрофагите, предизвиква изчезване на новообразуванията и предпазва от неконтролируем растеж на раковите клетки.*

Д-р **Лида Обрегон**, директор на Американския институт по фитотерапия в Лима: *Вилкакора е ефективна при различни възпалителни заболявания, при астма, диабет и язва на стомаха, оказва се незаменима в борбата с туморните заболявания, за което има все повече доказателства.*

Както произлиза от клиничните изследвания на три групи пациенти с туморни заболявания, описани от американския лекар проф. д-р **Х. Осуалд**, след прилагането на вилкакора във всеки един от случаите са наблюдавани забележителни резултати. В тричленна група от болни с рак на дебелото черво и яйчниците, след 4 и 7 месеца на приемане на *вилкакора*, в два от случаите туморът изчезнал, а в единия от случаите значително намалил размерите си. В група от двадесет и двама болни с различни видове новообразувания, в тринадесет от случаите е настъпила ремисия или изчезване на туморите, а останалите пациенти имат преживяемост повече от пет години. Според международните норми това означава, че пациентите са излекувани. В най-голямата група, състояща се от седемдесет и осем пациенти с новообразувания на мозъка, е забелязано изчезване на тумора при всички след една година. Други клинични изследвания, при които се доказва ефективността на вилкакора, са направени при три жени на възраст 42, 58 и 80 години, болни съответно от рак на яйчниците, матката и дебелото черво. И при трите случаи също е настъпило забележително подобрение, включително с изчезване на туморите.

ГЕНИЙ СРЕД РАСТЕНИЯТА

От записките на Отец Шелига:

Вилкакора, както изглежда, е ефикасен лек за... ВСИЧКО! Възможно ли е това? Дали това откритие не е извънредно значимо и голямо? Дали няма да предизвика съмнението на скептиците, които никога не липсват?

Доводите, свидетелстващи за чудодейното действие на перуанската лиана, са все пак повече от убедителни!

*Първо – успешно са изолирани полезни лечебни съставки, които въздействат на различни системи на организма. От тази гледна точка **вилкакора** е истинска съкровищница! Изолирани са б много редки алкалоиди, а освен тях и други помощни лечебни съставки, като **тритерпени, полифеноли, гликозиди и растителни стероли**. Наличието на тези съединения обяснява антиоксидантните, противораковите, противовирусните и противовъзпалителните свойства, които има растението – неговата кора, корен и листа.*

Второ – никоя система в организма на човека не действа независимо от другите. Както неправилното функциониране на една система предизвиква отслабване на другите, така излекуването и нормализирането на функциите ѝ прави възможно излекуването на останалите. Именно поради тази причина ефектите от прилагането на вилкакора се отразяват дословно върху целия организъм, въпреки че спасителното действие на това растение се извява преди всичко чрез имунната и храносмилателната системи.

- Отче, оставаме с впечатлението, че вилкакора е гений сред растенията! Има ли все пак случаи, когато вместо да помогне може да навреди?

- Изследванията, проведени в няколко европейски лаборатории, показват, че перуанската вилкакора няма токсични действия и че по принцип не предизвиква никакви странични ефекти. Тя е безопасна дори за децата...

- Същите дозировки ли се препоръчват за деца?

- Не, защото дозирането трябва да бъде в зависимост от теглото на тялото. Затова на деца под дванадесетгодишна възраст препоръчваме дозировка, два пъти по-малка от тази на възрастните. Интересното е, че при по-младите пациенти резултатите от терапията с вилкакора са по-бързо забележими, отколкото при възрастните.

- А противопоказания?

- Всяка пръчка има два края. Понякога вилкакора може да се окаже меч с две остриета. Това растение силно активизира имунната система, а също и реакциите на отхвърляне на чуждо тяло от организма. **Така че човек, който е имал или подлежи на трансплантация на вътрешни органи или костен мозък, не трябва да използва тази билка. Вилкакора не се препоръчва на кърмачки, а също и на бременни, защото може да увеличи вероятността от спонтанен аборт. Не бива да се дава и на хора, приемащи инсулин и ваксини, по време на радио- и химиотерапия, на хора, приемащи кръвопроизводни препарати, подлагащи се на терапии с някои хормони, а на деца до тригодишна възраст – само в изключителни случаи. Други противопоказания няма.**

Откъс от книгата, посветена на **вилкакора** от професор д-р Фернандо Кабасиес от университета Сан Маркос в Лима и хонорован професор в университетите в Трухило, Пиура, Кахамарка, Чиклайо, Куско и Арекипа и професор по клинична неврохирургия в университета в Маями:

“Ин витро” нещата вече са решени. Установено е, че абсолютно уникалните алкалоиди на това растение активизират имунната система на организма. От своя страна то отваря пътя за съмнението, дали “ин виво” тези субстанции не губят активността си в ситуация, когато имунната система на човека е престанала да функционира нормално. /.../ Върху това дали съществува връзка между това, което е потвърдено “ин витро” и това, което може да се наблюдава “ин виво” се работи вече на много места – в известния университет Кайетано Ередия, в народния институт за туморни заболявания, а също и в няколко по-малки институти по природна медицина – при отец Едмунд Шелига и сътрудничиците му д-р Анна Мирес и д-р Лидия Обрегон...

От записките на репортера:

Благодарение на пионерската работа на отца, обстояйни изследвания върху вилкакора се провеждат днес освен в Перу и в много други държави. Начело са австрийският университет в Грац, изследователският център Хънтингтън във Великобритания и някои институти в Италия и Швейцария. Всички те потвърждават това, което е очевидно за отец Шелига от повече от тридесет години: вилкакора помага при лечение на рак, възпаление на ставите, ревматизъм, различни обриви, акне, червен вятър, алергии, язви, нарушения в менструалния цикъл, отравяния от околната среда,

различни чревни нарушения, депресии, заболявания, предизвикани от вируса HIV. Изследователи от университета в Милано са открили, че вилкакора има необикновено силно антимуtagenно действие, което изяснява загадката на нейното ефикасно профилактично действие за намаляване на вероятността от туморни заболявания!

- Пушачите ежедневно вдишват стотици различни субстанции, предизвикващи мутации на клетките – казва отец Шелига.

- Което може да доведе до появата на мутирани или ракови клетки? **Поради тази причина трябва ли пушачите да приемат профилактично вилкакора?**

- **Разбира се.** Затова се надявам скоро да успеем да склоним някой от богатите тютюневи концерни да финансират предстоящите скъпоструващи изследвания върху вилкакора. Това несъмнено би било прелом.

*Както изглежда, преломът на XX век е най-доброто време за разпространяване на знанието за **вилкакора**, най-доброто време за нейното повсеместно използване – пише в една от своите все още непубликувани статии отец Шелига. – Повечето хора имат чувството, че губим войната с рака, със СПИН, че продължават да се появяват все по-нови опасности от страна на мутиращите вируси и че нямаме голям шанс в борбата с болестите на цивилизацията. А не трябва да е така. И не е така. Ефикасен лек имаме буквално на една ръка разстояние. Много по-голямо внимание би трябвало да обърнем на това, което ни предлага самата природа в своята голяма щедрост. Фармацията на природата – това е нашият*

*шанс, това е бъдещето. Мисля, че най-важното ѝ оръдие скоро ще стане **вилкакора**.*

- Освен в Латинска Америка, къде още могат да се закупят препарати от вилкакора?

- Вилкакора се прие много добре в Канада и САЩ, където стана хит. В естествен и в преработен вид, като например различни видове капсули се прилага не само помощно при лечението на туморни заболявания, но и при много други болести. В Европа става все по-популярна в Испания, Италия, Германия – държави, които първи я взеха под микроскоп в изследователските лаборатории и където черно на бяло се потвърди огромната ѝ стойност. Сигурен съм, че скоро приложението на вилкакора ще намери статистически значимо място и в други държави, изразяващо се в значителното намаляване на заболяванията и в значително по-високата степен на излекуване от новообразувания.

През последните години седалището на Andean Medicine Centre в Лондон, Великобритания, стана център на разпространение на знанието за андийската и амазонската фитотерапия. АМС – Лондон е също генерален дистрибутор за Европа на вилкакора и широка гама от билкови препарати от Андите и Амазония, които от векове с успех са прилагани при различни заболявания. АМС – Лондон гарантира, че препаратите, които достигат до ръцете на болните са с високо качество и произлизат от лицензирани плантации, намиращи се в естествена среда. АМС гарантира качеството и наличието на необходимото количество от алкалоиди в препаратите от вилкакора, които осигуряват оптимален ефект върху организма. Вилкакора се среща в много и различни видове и е известна под различни

наименования. Но само един вид е най-ефикасният, и това именно е вилкакора, която хората търсят. Тя е уникална с наличието на пълния състав от лечебни алкалоиди.

ИНДОЛОВИ – тетрациклични индолови алкалоиди
ТИА: хирзутин, хирзутеин, коринантеин, дихидрокоринантеин; пентациклични индолови алкалоиди
ПИА: аквамигин, тетраhydroалстонин, изоаймалицин. Всички те имат подобни свойства. От тях най-точно е изследван хирзутеина. Той е съединение със силно противовирусно действие, разхлабва гладката мускулатура, поради което намалява кръвното налягане, предпазва лигавицата на храносмилателната система, показва също антиаритмични свойства.

ОКСОИНДОЛОВИ – тетрациклични оксоиндолови алкалоиди
ТОА: ринофилин и изоринофилин и пентациклични оксоиндолови алкалоиди
ПОА: изомитрафилин, изоптеродин, митрафилин, птеродин, специофилин, ункарин С, ункарин Е, ункарин Ф.

Най-изследваните алкалоиди от групата на ТОА са съединенията ринофилин и изоринофилин /изомерни съединения/. В кисела среда изоринофилинът се превръща в ринофилин. Те имат подобни свойства. Предизвикват хипотензивен ефект - т.е. водят до понижаване на кръвното налягане, разширяване на кръвоносните съдове, имат също така противовъзпалително и температуропонижаващо действие, възбуждат дихателната активност. Изоринофилинът въздейства върху дейността на сърцето, успокоявайки сърдечния ритъм. Тези алкалоиди въздействат и на допаминергичната и серотонинергичната системи, затова може да се каже, че алкалоидите имат

тонизиращо нервната система действие. В случаите на прилагане на растителни препарати едновременно с конвенционални лекарства, най-важно е използването на суровини с широк спектър на профилактично действие, подпомагащо лечението. Биологично активните субстанции на растенията действат синергично. **Неизяснени до този момент механизми допринасят за това, че различните субстанции, съдържащи се в растителните суровини се допълват взаимно и увеличават силно своето действие. Хилядолетният опит на амазонските индианци потвърждава положителното действие на цялостния състав от алкалоиди, съдържащи се в растението *Uncaria tomentosa*.**

ДА ИЗЛЕКУВАМ ПАПАТА, ДА ИЗЦЕРЯ ЕЛЦИН

Всеки ден, като удари дванадесет часа, отец Шелига се връща в манастира, в центъра на Лима, в огромното здание, с потъмнели от кълбест смог стени и със заострени прозорци, наподобяващи капишони на средновековни монаси.

Когато зад него се затворят тежките порти, до следващия ден той потъва като вдън земя, не приема телефонни обаждания, работи, чете, потъва в молитва, в медитация. Първо – вътрешният ред на Общността не позволява друго, второ – също и личният му ред, още потвърд и строг, делеящ деня, годината, живота на “външен” и “вътрешен свят”.

Става в пет часа. Не му е нужен часовник. През лятото го събужда задухата, която дори рано сутрин не е по-лека; през зимата – влагата, лимската мъгла, наричана “гарус”, която може да бъде още по-отегчителна от горещините. В малката килия, с дебели около метър стени, с един стол и малка дървена маса, се трупат все повече задачи. Задачи, които никога не намаляват, а стават все повече и повече...

От шест часа, след закуската, вече работи.

- Чувствам се много добре и съм в отлична форма – каза ни при едно от нашите посещения. – Зная, че на моята възраст важните неща не трябва да се оставят недовършени. Повтарям си: “Каквото имаш да изядеш днес, изяж го утре; каквото трябва да направиш утре – направи го днес...”

В салезианската колегия отец Шелига преподава геология и води семинари по ботаника. Темите за колоквиумите и изпитите приготвя поне с една седмица по-

рано. В неделя отправя литургия, понякога – дори три една след друга. Текстове за проповедите нахвърля още в понеделник, най-късно във вторник. Близък е на парафията Хесус Обреро де Суркило в Сан Фелипе – беден квартал в Лима, където посещава бедните по домовете им; като се прибере приготвя веднага микстури и лекарствата за следващата среща.

- Тези посещения са много важни за мен, толкова важни, колкото и работата ми в института. Чувството, че съм нужен на тези хора, ми дава същата сила както и молитвата.

Напоследък имал две интересни посещения. Едното от Москва, другото от Ватикана.

- Струваше ми се, че моят свят се върти само около Андите, а тук изведнъж Изтокът се среща със Запада.

От Москва пристигнала група лекари, грижеща се за здравето на Борис Елцин. Трима професори му разказали, че състоянието на президента се влошавало, а вече почти всичко било изпробвано и сега не знаели с какво да продължат. Били безпомощни. “Дали другарят отец би могъл да ни помогне по някакъв начин?” – прозвуча смешно. Ето какво значи силата на навика – втората природа на човека.

Руснаците били чули за някакво чудодейно, подмладяващо растение. Дал им няколко от билките. Казал им как се приготвя отвара и спиртна настойка. Като чул с каква химия тровят президента, заканил им се с пръст. – Не бива така!

- Зададох им изкупление на греховете – каза ни после с усмивка. – Само отвари, нито една капка настойка! *Donde resco, allí es repado* – какъвто греха, толкова изкуплението. След време ще се обадят да кажат какви са резултатите.

От Ватикана пристигнаха братя, за да разберат какво може да се направи за Папата. “Дали в Амазония расте

някакво растение, което би могло да му помогне при неговото заболяване? Много хора мислят, че това е Паркинсон, пишат за това дори във вестниците. Но това не е тази болест, а увреждане на нерв след атентата от 1981 година. А увреденият нерв, отче, трябва някак да се възстанови.”

- Пробвайте с чучуаси – казал. – А ако това не помогне, ще потърсим нещо друго. При първи удобен случай ще попитам моите индианци. Кога ли? Най-рано след няколко седмици. Трябва да отmine дъждовният период.

”БОГ НИ Е ИЗПРАТИЛ ВИЛКАКОРА”

откъси от книгата на
Роман Варшевски

“Най-сетне ще се чуят тези думи” – помислих.

Стоях в сакристията и ясно чувах съсредоточеността и тишината, които царяха в църквата. Тълпата беше просто неизтощима. Още по-голяма от тази в Лемборк, по-огромна от Варшава – най-голяма от всичките. Орун беше последната възможност за среща с Отец Шелига. Беше известно, че следващи срещи няма да има; и в пресата пишеше за това. Поради тази причина в гданското предградие пристигаха всички тези, които досега не бяха имали възможността да видят вековния салезианин, както и онези, които вече го бяха чули, но искаха да го чуят още веднъж.

Въпреки че срещата продължаваше вече повече от час, никой не беше изгубил търпение и всички стояха мирно по местата си. Отец Шелига – осемдесет и деветгодишният полски мисионер, работещ от седемдесет години в Перу, беловласият откривател на вилкакора – растението, което лекува рака – успяваше прекрасно да завладява тълпата. “Това е друг негов талант – помислих. – Още един...”

Беше ми известен начина, по който протичаха тези срещи. Тази беше вече май десетата подред. Въпреки че отец Шелига никога не се придържаше към строги правила, по принцип всеки път импровизираше, вече горе-долу усещах кога ще го каже. Знаех, че финалът приближава.

- Често, братя и сестри, ме питате за Божието милосърдие – каза най-последно. – Как е възможно Бог, който е любов и милосърдие, да изпраща на хората болести и страдания?

Снижи глас. Казвайки тези думи, издигнатите му нагоре ръце замръзнаха. Тишината стана още по-дълбока, още по-съсредоточена отпреди малко. Останах с впечатлението, че за момент дъхът на всички замря.

- Как е възможно? Как?

Гледан отзад, с черното расо, изглеждаше като птица, която след малко щеше да литне. В тази поза остана няколко секунди. После веднъж погледна наоколо, а след това ...

- Отговорът е прост – каза със силен глас. – Бог ни изпраща болести – това е истина. Но ни е дал и вилкакора и благоразумният човек трябва да използва това...

Доктор Алина Ревако много ясно чула тези думи, защото стояла някъде в тълпата, близо до високоговорителя.

Доктор Яцек Белчевски ги прочел във вестник “Wieszug Wybrzeża”.

Доктор Марек Прусаковски ги чул от свой познат, който бил няколко часа в църквата в Орун.

Доктор Яцек Кажински се намирал в тълпата, на няколко метра от Алина, макар че не знаел това, защото тогава все още не се познавали.

И никой не предполагал, че за тях краят на тази среща ще се превърне в ново начало.

Когато долетяха в Перу все още бяха настроени доста скептично. Когато се връщаха оттам, нямаше нужда да бъдат убеждавани, защото не ставаше въпрос за вяра. Те просто вече ЗНАЕХА.

Пристигайки в Южна Америка това, което бяха чели и знаеха от втора ръка, им се струваше невероятно или поне силно преувеличено. Но след няколкоседмично пребиваване в амазонската джунгла и сред андийските била, качвайки се отново в огромния джет, който щеше да ги пренесе на другата страна на Атлантика, можеха да добавят още открития.

Вилкакора – чудодейната лиана от амазонската джунгла – лекува рака. За което нямаха вече никакви съмнения. Но не само вилкакора. Защото вилкакора е само връхът на айсберга. Освен нея съществуват много и съвсем не по-малко важни лечебни растения, ефикасно приложими при най-страшните болести, в това число СПИН и рак. Колкото се може по-бързо трябва да ги открием за света, за болните, за пациентите. За тези, които – често вече лишени от надеждата – продължават да чакат.

Пет седмици вървяха през перуанските дебри, без да обръщат внимание на препятствията, разликата в температурата и умората. Не бяха туристи, нито търсачи на приключения, каквито най-често пристигат в тази страна. Бяха четирима лекари, които се отнасяха сериозно към своята професия и призвание. И именно затова предприеха пътуването до другия край на света.

Начело, разбира се, беше отец Шелига и сензацията, която предизвика появяването му в Полша. Те все пак не вярваха безрезервно на думите му, макар че бяха чели поне

по няколко пъти книгата “Вилкакора лекува рака”. Едновременно с това си даваха сметка за потенциалното значение на това, което произлиза от нейните редове.

Знаеха, че тяхното свидетелство – свидетелството на лекари – ще има особено значение; че техните думи – като се вземе под внимание професията им – могат да придобият силата на доказателство. Затова не се бавеха, не пестяха нито сили, нито старание. Тръгнаха към високите Анди, за да видят как се отглеждат легендарната манаюпа и мака. Отправиха се в джунглата – към Икитос и Пукалпа, където индианците не боледуват нито от рак, нито от инфаркт на сърцето, защото от столетия пият отвара от вилкакора. Срегнаха се с хора, по чудо излекувани – хора, буквално изтръгнати от обятията на смъртта. Разговаряха с местни лекари, които в своята практика ежедневно прилагат препарати от андийски растения и билки, растящи в районите на Амазония и постигат много добри резултати.

Постепенно техният скептицизъм се превръщаше от учтив интерес в ентузиазъм. Посетиха лаборатории, където от кората на амазонски дървета се произвеждат екстракти, които след това се капсуловат. Слушаха лекции на най-известни авторитети в областта на андийската фитотерапия и с някои от тях се сприятелиха. Взеха участие в многобройни семинари.

Убедиха се, че това, което от перспективата на Европа изглеждаше като чист фолклор, в действителност бе напълно развит клон на науката. Цяла промишленост. Бъдеще. Действителността надминаваше и най-смелите им очаквания.

За всеки от тях това пътуване стана преломен момент. Всеки, по един неповторим, индивидуален начин, се

промени до известна степен. Макар, че екзотиката на далечно Перу ги омагьоса, не това беше най-важното. Най-голямо значение имаше опита, с който се обогатиха по време на тези пет седмици. Чувството, че непременно трябва да го споделят с другите.

КЕРОС – ХОРА, КОИТО НЕ УМИРАТ

Д-р Яцек Кажински: Ако преди една година някой ми бе предсказал, че ще сънувам Амазонка по нощите, а имената на екзотичните растения ще ми станат толкова свойски, колкото и имената на лекарствата, то със сигурност не бих му повярвал. Още веднъж се убедих, че съдбата е повече от непредсказуема. Щастливата случайност направи така, че това действително да се случи. Отидох на другото полукълбо. Пресякох екватора, плувах по Укаяла и Амазонка. Далечните пътешествия винаги са ми били интересни, а екзотиката ме е привличала. Но не съм предполагал, че някога ще успея да осъществя толкова нереални мечти. Още повече не съм имал основание да смятам, че това ще бъде свързано по някакъв начин с моята професия – професията на лекар...

Д-р Яцек Белчевски: Никога не съм мислил, че ще отида в страната на инките и, когато ми казаха, че ще взема участие в това пътуване, много се зарадвах. Излизам от предпоставката, че за повече знания, ако се наложи, мога да отида дори накрай света, а една от най-важните черти на човека е неговата възприемчивост – в това число и възприемчивостта към нови идеи.

От досието на доктор Фелипе Мирез:

55 годишен. Абсолвент на Медицинския факултет на университета Каetano Ередия в Лима. Дълги години работил в Онкологичната болница, Болницата за социално осигуряване в Лима и в Института по андийска

фитотерапия. Автор на голям брой научни разработки в областта на хирургията и онкологията, участник в международни конгреси и симпозиуми, пионер на южноамериканската холистична медицина и по-точно на такъв подход към пациента, при който се взема предвид човека в неговата цялост, а не само отделните му органи.

Д-р Марек Прусаковски: По време на едно от нашите посещения доктор Мирез ни разказа за индианците от племето керос, които са смятани за най-близките потомци на древните инки – хора, запазили в най-чист вид старите, предколумбийски традиции. Това племе живее по високите части на планините, на изток от Куско. За да се достигне до тях трябва да се измине петдневен маршрут – отначало с автобус по околностите на Паукартанто, след това на гърба на магаре или муле, а още по-нататък – пеша. Непрекъснато нагоре по планината, без никакви пътеки, трябва да се върви поне три дни. Минава се безлюдна “пуна”, достига се до границите на вечния сняг, за да слезе след това малко по-надолу в долината. Това е труден и изнурителен поход. Но когато се постигне целта, става ясно, че си е струвало усилието. Както казва доктор Мирез: “Тогава навлизаме в съвсем друг свят, срещаме се със съвсем други хора...”

Д-р Фелипе Мирез: Керос живеят в абсолютна хармония със заобикалящата ги природа. За никъде не бързат, защото няма закъде. Нищо не искат, защото всичко, което им е необходимо, го имат. Те са наистина щастливи. Благодарение на това, че живеят така далече от цивилизацията и че техните села са разположени на повече от пет хиляди метра над морското равнище – което означава, че който и външен да отиде при тях трябва веднага да тръгне обратно поради ниското количество

кислород – продължават да живеят така, както преди векове. Запазват традицията на инките в най-чиста форма – сякаш в капсула от време. Винаги, когато идвам при тях, имам угризения на съвестта. Прекрасно зная, че съм натрапник в този свят отпреди векове. Зная, че колкото и да се старая, в определен смисъл нарушавам тяхната действителност, която, след моето отпътуване, трябва отново да възстановяват.

Д-р Яцек Кажински: Нали точно керос са известни като най-дълголетното племе от Южна Америка?

Д-р Фелипе Мирез: Наистина, това са те. Керос живеят по 120, 130 години! Това при тях е нормално! Техният свят, макар отново да прозвучи като приказка, практически не познава смъртта! През последните няколко десетки години, откогато ги посещавам, там са умрели само двама души! Умрели? Не, това не е правилната дума. Отплували, заминали... Бях свидетел на една такава смърт. Този, който се разделяше с живота, сядаше и чакаше. Напяваше тиха песен и, с нея на уста, бавно... отплуваше. Заминаваше, капка по капка изтичаше от него живота, а той продължаваше да пее, пее, пее... И заедно с последната дума от песента, отмираща заедно с него, се пренасяше на другата страна. Това беше необикновено красиво и впечатляващо. Да! Начинът по който си отиват керос е... **КРАСИВ!** Тяхната смърт няма нищо общо с бруталността, с която я свързваме обикновено. Благодарение на индианците керос разбрах, а преди всичко почувствах, че... **СМЪРТ** всъщност просто **НЯМА!**

Д-р Алина Ревако: Какво наистина е смъртта? Какво е живота? Странно е, че трябваше да дойда чак дотук, в Перу, за да започна отново да се замислям върху това и отново да започна да си задавам тези въпроси.

Д-р Фелипе Мирез: Смърт всъщност няма! Има само промяна на състоянието на енергията – на тази енергия, която е животът. Индианците знаят това, знаят го от хилядолетия. Затова не се противопоставят на смъртта, а запяват песен, за да я посрещнат. Нали не може да се противопоставим на нещо, което... в действителност не съществува!

Д-р Марек Прусаковски: Щом няма смърт, трябва ли да позволяваме на пациентите си да умират?

Д-р Фелипе Мирез: *Не, разбира се, че не! Става въпрос за нещо съвсем различно. Плавното преминаване от живота към смъртта, което наблюдавах при индианците керос – промяната на една форма на материята в друга – показва, че във вселената всичко е свързано с безкрайно много невидими нишки, които правят космоса едно огромно цяло. От това, за нас, лекарите, могат да произлязат необикновено важни изводи...*

Д-р Яцек Белчевски: Какви?

Д-р Фелипе Мирез: *Първо, невидимите връзки не бива да бъдат разкъсвани или разтегляни. Колкото по-деликатно, колкото по-хармонично се отнасяме с тях, толкова по-устойчиви и по-трудни за разкъсване стават те.*

Д-р Марек Прусаковски: Толкова по-дълго една форма на енергия може да съществува непроменена. Или – толкова по-дълго може да продължи живота...

Д-р Фелипе Мирез: *Именно!*

Д-р Алина Ревако: А какво спомага за това?

Д-р Фелипе Мирез: *Има два необикновено важни и удивително допълващи се фактора. Първият е честото използване на такива лечебни растения, които имат определено профилактично действие /защото именно тогава не се боледува/. Вторият фактор е правилната диета...*

Извадки от статия за индианците керос:

Индианците керос са майстори в използването на лечебни растения. От столетия отглеждат манаюпа, асмачилка и пасучака. Ежедневно използват също вилкакора, мака, кути-кути, пинко-пинко, пахарробо. Наричат ги “народът на вилкакора”, защото, също като индианците от джунглата, издигат в култ това растение.

Керос по принцип не боледуват. Те не използват андийските билки с лечебна цел, а преди всичко като профилактика. Растенията, които не могат да отглеждат поради суровия климат, купуват от другите индианци.

Още през седемдесетте години тяхното дълголетие събужда интереса на учените. През 1972 г. е организирана първата експедиция, чиято главна задача била

изясняването на феномена на тяхното необикновено добро здраве. Водач бил перуанският антрополог Хосе Сантис.

Втората експедиция при индианците керос била организирана след три години. Този път тя била концентрирана върху начина на хранене. Оказало се, че тези индианци по принцип не ядат месо, а ако го правят, то само във варен вид с добавка на много билки и зеленчуци. Изключителни предпочитания имат към картофите, които се отглеждат добре на тези височини и в камениста почва. Керос отглеждат 22 вида картофи и са много... недоволни от това. “В миналото имахме над 30 вида – казват. – Въпреки че толкова много се стараем, ние също не можем докрай да се противопоставим на хода на времето и, това, което е най-доброто загива – също и при нас”.

Пътни записки:

Следващата изненада беше още по-голяма. Постоянната лимска мъгла и неочакваната точност на латинските беше нищо в сравнение с впечатлението, което ни направи първият ден на лекциите. Появата на Виктор Инкастеги – известен онколог, означаваше, че нашето пътуване ще има по-сериозен облик, отколкото предполагам. Струваше ми се, че в най-добрия случай ще посетим нещо като “подземен” медицински свят, че някой ще пробва да ни убеждава в нещо, в което вярват малко хора. В същото време д-р Инкастеги – една от най-известните фигури в перуанските медицински среди – още в първото си изречение подчерта, че от шест години лекува с вилкакора – отвара от свещената лиана на инките – и постига много добри резултати.

Д-р Марек Прусаковски: За мен най-съществен беше фактът, че чух тези думи от устата не на мисионер, а на лекар, при което по никакъв начин не бих искал да омаловажа авторитета на отец Шелига, пази Боже! Но, моля да ме резберете! – като лекар държах изключително много по отношение на Вилкакора да чуя мнението на професионалист, и то най-добре на ОНКОЛОГ.

Именно така и стана!

От доклада на д-р Виктор Инкастеги:

“Uncaria tomentosa” – вилкакора –започнах лично да прилагам клинично преди шест години. Отначало я препоръчвах във вид на отвара на онкологично болни пациенти, лекувани в болницата, които се намираха в четвърти стадий на заболяването. Според конвенционалните критерии тези пациенти можеха да преживеят седем, най-много осем седмици. За моя огромна радост, а също, без да има нужда да добавям, за радост на самите болни и техните семейства, и тримата пациенти преживяха и... до днес се чувстват добре!

Моите шефове дълго разсъждаваха по какво чудо тези трима пациенти се излекуваха. Въпреки първоначалното нежелание на борда на директорите на болницата, в края на краищата официално ми позволиха да прилагам паралелно фитотерапията. С помощта на амазонските и андийските лечебни растения през последните пет години излекувах в болницата около 600 пациента; поне още толкова минаха през моята частна практика. Имам вече първите ученици – също лекари. Работят заедно с мен в онкологичното отделение.

Д-р Яцек Белчевски: *Какво е мястото на фитотерапията спрямо конвенционалната медицина? Дали едната изключва другата?*

Д-р Виктор Инкастеги: *Това е много сериозен проблем, който трябва веднага да изясним. Фитотерапията в никакъв случай не е скарана с конвенционалната медицина. Това, което правя, показва много ясно, че тези два подхода могат успешно да се обединяват. След като се оперират туморите, особено когато става въпрос за първични тумори, за да се намали риска от метастази, може да се дава отвара от растения като вилкакора, тахуари или пало бланко. Фитотерапията може да се комбинира също с химиотерапия и радиотерапия, понеже, въпреки техните несъмнени лечебни ефекти, растителните препарати значително намаляват, дори елиминират, негативните странични ефекти, както на едната, така и на другата. Лечението с растения не бива да се прилага по време на радиотерапия и химиотерапия. Опитът от моята практика показва, че е по-добре да се направи тридневна пауза преди и след тези процедури.*

Д-р Марек Прусаковски: *Това беше следващото откритие! Фактът, че няма “или – или”, че не фитотерапията или конвенционалната медицина, а че единият метод по никакъв начин не изключва другия, че двата могат взаимно да се допълват.*

Д-р Яцек Балчевски: *Най-голямо впечатление ми направи срещата с офицера от перуанската армия Алберто Белмонто. Строен, елегантен мъж, делово и точно говореше за своята болест, а това, че дълги години е носил мундир и е бил допускан до най-секретните тайни, отнасящи се до*

охраната на границата на Перу с Колумбия, без съмнение придаваше допълнителна достоверност на думите му.

До скоро Белмонто бил пенсиониран по повод на напреднал рак на дебелото черво с метастази в черния дроб и други органи. Започнал онкологично лечение в известни клиники в САЩ, където било направено радикално отстраняване на част от червото и била включена химиотерапия. Скоро след това били открити метастази в черния дроб. Положението на новите ракови огнища позволявало резекция на част от черния дроб, след което отново последвала химиотерапия. Въпреки старанията на лекарите състоянието на пациента се влошавало, а химиотерапията предизвиквала силни странични ефекти. След няколко месеца организмът му започнал да губи сили и спирал да се бори с болестта. Умирал. Вече нямал шанс. Отчаян, Белмонто се върнал у дома в Икитос, където по една случайност срещнал доктор Инкастеги, който му казал, че според него, не всичко е загубено, че съществуват вилкакора, тахуари и още няколко други изпробвани препарати, че непременно трябва да опита. В сърцето на болния се появила искрица надежда, която се разраствала с течение на времето, което отминавало, а въпреки прогнозите крайт не настъпвал. След половин година можело вече да се каже, че лечението било успешно. Най-напред размерите на метастазите започнали да намаляват, а след това изчезнали. Алберто Белмонто бил отново здрав, след всички операции, химиотерапии и билколечение възвърнал отново силите си. Скоро след това се завърнал на служба в армията.

Д-р Марек Прусаковски: Нямаше никакво съмнение, че не става въпрос за сляпо налучкване или за щастлива случайност. Защото това не беше отделен случай...

Записки на репортера:

Хосе Андрес Родригез Диаз, 35 г. – рак на панкреаса, трети стадий. След четиримесечна терапия с пало бланко и вилкакора бил изписан от болницата, жив е и до днес. Лекуван в болницата в Икитос от д-р Инкастеги.

Алдона Алба Орейон Делгадо, 50 г. – рак на гърдата, трети стадий. След шестмесечна терапия метастазите започнали да регресират, след една година изчезнали напълно. Помогнала вилкакора, прилагана едновременно с други билки. Живее и до днес в Летиция, на границата на Перу с Бразилия. Лекувана в Икитос от д-р Едвин Лопез.

Хулия Морон Ечанове, 46 г. – левкемия на костния мозък. След като започнала да приема вилкакора със сангре де драго, болестта започнала бързо да отстъпва. Въпреки, че първоначално лекарите й давали около четири-пет месеца живот, тя е жива и до днес, дори скоро е родила дете. Също е пациентка на д-р Едвин Лопез от Икитос.

Арналдо де ла Круз Гонзалез, 62 г. – рак на простата. След хирургично отстраняване на тумора и четиримесечно приемане на вилкакора, сангре де драго и ачиоте, възстановил здравето си. Това било преди шест години. Днес, без риск от грешка, може да се каже, че пациентът е излекуван.

Алберто Мараньон де Карабайя, 70 г. – рак на белите дробове и рак на гръкляна. Състоянието на пациента било вече такова, че се налагало включване на кислород. В продължение на четири месеца приемал вилкакора и сангре де драго. За прочистване – канчалагуа и флор де арена, които в джунглата заместват манаюпата. Сега, след четири години, пациентът се чувства добре.

Това са само някои от пациентите на д-р Инкастеги и неговите сътрудници, които изразиха съгласие да бъдат публикувани имената им.

От дискусиата след лекцията на д-р Виктор Инкастеги:

Д-р Алина Ревако: *Изключение ли е болницата в Икитос? Прилага ли се фитотерапията и в други перуански болници?*

Д-р Виктор Инкастеги: В определен смисъл на думата Икитос е изключение, защото градът е обграден от селвата и тясната му връзка с джунглата го прави изключително чувствителен към всичко, което става в нея. В джунглата няма лекар, няма аптека. Тук гората е аптеката.

Д-р Яцек Кажински: Това все пак не е достатъчно, за да бъде въведена фитотерапията в държавните болници и да се пречупи нежеланието на част от лекарите да се обърнат към природните източници на здраве.

Д-р Виктор Инкастеги: *На друго място, може би, това не би стигнало, но тук в Икитос ситуацията е различна. Тук, поради причините, които вече изброих, народната медицина има много силни позиции. Затова, днес в моята болница на пълен работен ден работят няколко курандерос. Най-общо казано това са*

фитотерапевти, недипломирани, но затова пък с огромни познания и лечебна практика в областта на фитотерапията.

ПЕРУАНСКАТА ВИАГРА

От бележника на репортера:

Все пак повод за нашето посещение в планините не бяха природните красоти, а чудодейната перуанска мака. Мака е грудка, която по външен вид наподобява ряпа, но е по-малка. Наричана е перуанския жен-шен, а напоследък – перуанската виагра. Някога мака била разпространена в Андите повече от картофите. Сега, благодарение на необикновени си хранителни и ревитализиращи качества, започва своя ренесанс. Както твърдят индианците, когато конквистадорите стигнали до Андите, забелязали, че конете им заслабват и нямат желание за размножаване. Положително настроените все още индианци препоръчали на конквистадорите да прибавят към пашата мака. Препоръката се оказала ефикасна. Скоро конете не само започнали да наддават на тегло, но и да се чифтосват. Днес лабораторните изследвания потвърждават откритите преди векове свойства на мака. Освен подчертаното действие на увеличаване на мускулната маса, мака повишава физическата издръжливост, защитните сили, половата потентност и плодовитостта.

От разговора с д-р Лида Обрегон – автор на обширна монография на тема “Мака”:

Д-р Лида Обрегон: Според мен, мака ще направи в света не по-малка кариера от вилкакора, чучуаси и пасучака. Мака просто е трудно да се определи еднозначно. Прилага се успешно при лечение на анемии, безплодие,

импотентност, намалено либидо, остеомаляция, ревматизъм, артрит, нарушения в растежа, туберкулоза, СПИН и остеопороза.

Д-р Яцек Белчевски: Кое е главното, което определя спецификата на мака?

Д-р Лида Обрегон: Това, че някои съединения, влизаци в състава ѝ, се превръщат в черния дроб в хормони.

Д-р Яцек Кажински: Това ли е причината за всестранното ѝ действие?

Д-р Лида Обрегон: Не само. Определящ е забележителния състав на мака – белтъчини, въглехидрати, витамин А, В₁, В₆, С и Е, натрий, калий, магнезий, калций, фосфор, желязо, хром, цинк, бор, йод, алуминий, силиций, бисмут, а също и алкалоиди, гликозиди, стероиди, сапонини, танини, простагландини, натурални естрогени, тритерпени.

Д-р Марек Прусаковски: Мака е завоювала вече цял свят, стигнала е от САЩ до Германия, Италия, Швеция, а напоследък, благодарение на Andean Medicine Centre Ltd., също и до Великобритания, Полша, Чехия, България, Литва, Русия, Португалия, Австралия и др.

Д-р Яцек Кажински: Д-р Марта Вилар от МЗ в Лима ни разказа за случаи на “излекувани като по чудо хора” благодарение на мака, описани в рапортите на медицинските институции. В Перу мака се препоръчва на младежите за развиване на мускулатурата, а на възрастните

– за възстановяване на виталните сили. Мака е основно помощно средство в програмата за борба с остеопорозата. Наличието на прекурсори на полови хормони не само възпира развитието на тази болест, но и спомага за възстановяването на костната тъкан.

Д-р Яцек Белчевски: Мака дава добър ефект при възстановяване на изтощените от СПИН болни. Това става все по-разпространена практика в американските клиники. Мака предпазва болните от бързо отслабване и загуба на мускулна маса. Спомага за възстановяване на здравето.

Д-р Марек Прусаковски: В държавите, в които не съществува проблема с пренаселеността мака прави все по-голяма кариера като средство за борба с безплодието. На жените, които са загубили всякаква надежда за потомство, мака е помогнала да забременеят и да родят здрави деца, понякога само след няколкоседмична терапия.

ДА ЖИВЕЕШ ИЛИ ДА УМРЕШ

От лекцията на д-р Фелипе Мирес:

Вилкакора въздейства върху новообразуванията, за което няма съмнение. Съществуват все пак растения, които от тази гледна точка не ѝ отстъпват. Сангре де драго или драконова кръв е също ефикасно, и то често в такива случаи, при които вилкакора не е достатъчна. Препаратът “Сангре де драго” е най-ефикасен при лечението на ниско диференцирани злокачествени тумори. Благодарение на драоновата кръв успях да помогна на много пациенти, чието състояние не даваше големи надежди.

Д-р Яцек Кажински: От съществено значение е както правилната диета, така и прочистването на организма...

Д-р Фелипе Мирес: Встъпителната прочистваща терапия увеличава шанса за успех на противотуморната. Много резултатно прочистват организма: манаюпа, херкампури, флор де арена. Лично аз препоръчвам на някои пациенти вместо херкампури – канчалагуа, която е със сходно действие.

Прочистващата терапия трябва да се прилага преди всичко с профилактична цел. **Този, който я повтаря два пъти в годината, намалява възможността от развитие на новообразувания с 80% ! Именно в това е най-големият шанс на онкологията – в профилактиката. Тя обаче изисква голямо усърдие и търпение и не е много**

привлекателна. Съвременният човек не обича да взема предварително мерки. Той предпочита да се разболее и едва тогава да се лекува...

Д-р Алина Ревако: Може ли едновременно с растителните противотуморни препарати да се използват и прочистващи организма растения?

Д-р Фелипе Мирес: Когато пациентът е в тежко състояние и времето ни притиска – това е възможно. В този случай през първата половина на деня се дават прочистващи растения, а през втората – противотуморни.

По този повод бих искал да изясня още един необикновено важен въпрос. От моята клинична практика съм стигнал до убеждението, че едновременното прилагане на вилкакора със сангре де драго увеличава общия терапевтичен ефект. Това явление се нарича адитивен синергизъм, което, казано накратко означава, че едновременното действие на всички препарати заедно усилва действието на всеки препарат поотделно.

От лекцията на доктор Фелипе Мирес:

Не бива да се подценява нито един елемент от противотуморната терапия. Болният трябва да я прилага стриктно, без прекъсвания. При възможност трябва да се проведе и прочистващата, и същинската противотуморна терапия. В рамките на втората трябва да се приемат едновременно двете растения – вилкакора и сангре де драго, а не само едното от тях. През цялото време трябва да се спазва диета, богата на плодове и зеленчуци и с ограничена консумация на тлъсти меса. Още веднъж подчертавам, че стриктното спазване на диетата, без преувеличение, е половин успех! Много съществена е също

профилактиката, в рамките на която могат да се приемат до една трета по-ниски дозировки вилкакора. Ако постъпваме така за кратко време ще подобрим общото си здравословно състояние. Защото действието на вилкакора не е само противотуморно, то е всестранно – вилкакора въздейства много добре върху кожата, костната система, храносмилателния тракт и отделителната система. Освен това намалява страничните ефекти от химио- и радиотерапията. Прилагането ѝ преди и след онкологичното лечение води до цялостно елиминиране или значително намаляване на такива нежелани симптоми като повръщане, левкопения, еритропения, опадане на косата и дразнене на лигавиците.

Д-р Марек Прусаковски: Според доктор Мирез фитотерапията не бива да изключва прилагането на конвенционалната медицина, първичните тумори винаги трябва да се отстраняват оперативно, а след това, с цел избягване на рецидив на болестта, може да се прилагат растителни препарати като вилкакора и сангре де драго. **Според него съчетаването на фитотерапията и конвенционалната медицина дава най-добри резултати. Никога не бихме постигнали такива, ако си служим само с методите на конвенционалната медицина или само с фитотерапията.**

Д-р Алина Ревако: Доктор Мирес счита, че когато лекарят препоръча химио- или радиотерапия, пациентът не бива да ги отказва, а като приема андийските и амазонските лечебни билки, главно вилкакора, може да очаква намаляване на страничните ефекти от тях.

Д-р Яцек Белчевски: По поръчка на чуждестранни фирми, д-р Мирез е вземал участие в най-сериозните клинични изследвания на действието на вилкакора при пациенти. Резултатите са направо шокиращи. **Първо** – защото клиничните изследвания са обхващали 1300 пациента, за разлика от други изследвания, при които групите са наброявали максимум няколко десетки пациента. **Второ** – защото са били наблюдавани само болни в четвърти стадий на заболяването, т.е. в най-напреднал стадий на новообразуванията. **Трето** - защото заключенията били повече от интригуващи. **Петгодишна преживяемост, което в онкологията се смята за показател за цялостно излекуване, е документирана при около 40% от случаите на болни от рак на шийката на матката, рак на стомаха, рак на гърдата, рак на простатата, рак на яйчниците и левкемия. В Полша преживяемостта на пациенти в четвърти стадий на заболяването е едва част от процента.**

Д-р Теодоро Керути: Парадоксалното е, че най-много знаем за лечението на туморите, а по-малко можем да кажем за язвената болест и ревматичните промени. Доста опит натрупахме в областта на лечението на захарен диабет.

Д-р Марек Прусаковски: Диабетът се смята за нелечимо заболяване...

Д-р Теодоро Керути: Благодарение на изследванията, проведени в ИМЕТ, а също и на повсеместните клинични експерименти, захарна болест вече можем да лекуваме много ефикасно. Започнахме от това, че при зайците, при които изкуствено предизвикахме това заболяване, с

помощта на пасучака и кути-кути контролирахме нивото на кръвната захар. С течение на времето, прилагайки тези две растения, се научихме да довеждаме дневната крива на захарта при плъхове до почти идеални стойности. Днес лекарите могат да правят същото и при хората. Благодарение на кути-кути и пасучака много пациенти забравиха какво е инсулин.

Бележки от статия:

Пасучака не само понижава нивото на кръвната захар, но води и до регенерация на увредения панкреас. От начало трябва да се използва едновременно с инсулина, но, контролирайки нивото на захарта в кръвта – след два-три месеца – доста прецизно може да се определи момента, когато панкреаса ще поеме дейността.

Пасучака може да се използва в широк аспект – от леки и начални форми на диабет до тежки състояния. Дори и в началните стадии под нейно въздействие могат да се възвърнат към живот Лангерхансовите острови на панкреаса. За хипогликемичното действие отговарят съдържащите се в нея флавоноиди, сапонини, танини, гликозиди, етерични масла и каротеноиди.

Растението, което подобрява настроението

Записки на репортера:

Манаюпа на езика кечуа е наименованието на растението “Desmodium ascendens” от семейство “Fabaceae”. Манаюпа е малко, около петдесетсантиметрово растение с кръгли листа. Лечебно се използват преди всичко изсушените листа, но във вид на запарка може да се използват и стъблото, и клончетата. Благодарение на съдържащите се в нея сапонини, терпени и хинолон показва

също и антихистаминно, противовъзпалително, разхлабващо, диуретично, прочистващо и разширяващо бронхите действие. Инките са смятали, че освен това манаюпа отлично подобрява настроението. Индианците от Монтания и до днес препоръчват това растение при труднозарастващи рани и венерически заболявания. Тя се препоръчва и като встъпителна прочистваща антитуморна терапия. Това са потвърдили изследвания, проведени в Лабораториите Мерск в Ню Джърси, в Лабораторията по експериментална медицина в Монпелие и в университета Шарлъттаун в Канада.

Въпроси от анкетата с лекарите, специализирали андийска и амазонска фитотерапия:

Въпрос: Какви медицински изводи може да направите от това посещение?

Д-р Яцек Белчевски: Те са много. Първо – убедихме се със собствените си очи, че вилкакора и много други необикновено ценни растения, действат много ефикасно. Важно е, че това са натурални средства, които лекувайки, не увреждат организма и не предизвикват никакви странични ефекти! Второ – запознахме се със световни разработки, доказващи, че загадките на андийските и амазонските препарати са предмет на интерес от страна на сериозни институции, дори държави. Начело тук са САЩ, Германия, Италия, Швейцария, Австрия и Русия. Трето – убедихме се, че знанието за лечебните растения е раздел, който понастоящем се развива необикновено динамично. Не си струва загубата на енергия, за да се противопоставяме на

това. По-добре парите и времето да се посветят за догонване на това развитие. В същото време полза имат всички – главно пациентите.

Д-р Яцек Кажински: Открихме цял нов свят, започвайки от порязването на дървото сангре де драго с мачете в околностите на Икитос и завършвайки в стерилните, високо компютризирани суперсъвременни Лаборатории Индукимика в Лима, където се произвеждат стандартизираните капсули и екстракти, предназначени между другото и за Андийски Медицински Център – Лондон.

Въпрос: Кое беше най-голяма изненада за Вас през тези пет седмици?

Д-р Марек Прусаковски: Това, че макар да заминах за Перу като скептик, се върнах оттам напълно убеден, че лечебните растения от Андите и Амазонка не са чудо. **Те наистина съществуват! Техните терапевтични свойства са несъмнен научен факт.**

Все по-големи групи лекари от цял свят забелязват ползата от прилагането им и ги въвеждат в своята ежедневна практика. Това е много обнадеждаващо, защото прилагането на лечебните растения не изключва едновременното използване и на конвенционалните методи на лечение, дори напротив. Растителните препарати могат да се използват като ценно допълнение, обогатяващо другите типове терапии, като по този начин ефектът от тях се увеличава многократно.

Д-р Яцек Кажински: Оказва се, че във все по-малка степен фитотерапията остава област на аматьори и

дилетанти, а във все по-голяма - на учени, мениджъри и лекари.

Д-р Яцек Белчевски: За мен най-голямата изненада беше, че вилкакора не представлява никакво изключение, а част от една по-голяма, огромна цялост. Защото освен нея, съществува цяла армия от растителни помощници. От Южна Америка се върнахме с чувство на наистина добре изпълнен дълг. Анкетните формуляри, които получихме от Лондон, неочаквано се оказаха доста тънки.

Д-р Марек Прусаковски: Затова е и този разказ. Все пак, важни са не описанията, а фактите. Това, което не подлежи на съмнение, което не може да се оспори.

Д-р Яцек Кажински: Рискувахме здравето и репутацията си. Аз съм повече от сигурен, че си струваше. Който не вярва – ще се убеди скоро.

Д-р Алина Ревако: Следващата книга ще напишат нашите пациенти.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Доктор Мануел Фернандес Ибарген, професор от Университета Сан Маркос в Лима, Перу и привърженик на фитотерапията е един от първите, които пледират за приобщаването и към съвременната система на здравеопазване. Той изпълнява ръководни функции в много перуански клиники и активно съдейства за конструктивния диалог между медиците и “*курандерос*” - народните лечители. Доктор Фернандес представлява Перу в много международни организации, а също така участва във всички по-важни научни конференции и конгреси, посветени на фитотерапията. Дълги години е изпълнявал функциите на зам.директор в Народния Институт по Природна Медицина в Лима. Той е президент и един от основателите на Центъра за Изследвания на Традиционната Медицина. Освен многото си обществени ангажименти той има и частна лекарска практика, в която особено място заемат лечебните растения от Амазонка и Андите. Проф.Фернандес е консултант към Андийски Медицински Център - Лондон, който е генерален дистрибутор за Европа на прословутата Вилкакора и широка гама от андийски и амазонски растителни препарати. Лекциите на проф.Фернандез, изнасяни на семинари и конференции на тема андийска фитотерапия - и в частност Вилкакора - предизвикват огромен интерес в научните и обществените среди.